

The only Lithuanian Newspaper published in Ohio reaching a very large majority of the 80,000 Lithuanians in the State and 20,000 in Cleveland

DIRVA (THE FIELD)

LITHUANIAN WEEKLY

Published every Friday in Cleveland by

Ohio Lithuanian Publishing Co.

6820 Superior Ave. Cleveland 3, Ohio

Subscription per Year in Advance

In the United States \$2.00

In Canada \$2.50

Entered as Second-Class matter December 6th, 1915, at the Cleveland Postoffice under the Act of March 3, 1879.

(30-ti metai :: 30th year)

No. 13

Kaina 5c.

CLEVELAND, OHIO KOVO-MARCH 30, 1945

A. L. Misija Užgyrė Atstovą i San Francisco

Aukų Gauta per \$6,000. Misija Laikys Savo Atstovą Washingtone

KARO ŽINIOS

Vokiečiai Matomai Neatsilaiko

Pranešimai iš Paryžiaus pastaromis dienomis skelbia didesnius ir didesnius Amerikos ir Britų kariuomenių laimėjimus ir nykimą Vokiečių pasipriešinimo. Britai įsiveršė į Ruhr srį iš šiaurės, o Amerikos Pirmoji ir Trečioji Armijos susisiekia savo žygyje giliai Vokietijoje.

Miestai ir miesteliai atitenka šioms sąjungininkams vienas po kito. Galingos armijos iš vakarų stumiamos Berlio link per upes, kalnus ir slėnius.

Ne visos žinios patiekiamos spaudai apie sąjungininkų smarkius žygius.

Visa Vokietija bombarduojama lėktuvais be pailos.

Apie 50 milijonų Vokietijos gyventojų, išblaškyti iš griaujamų miestų, nežino kur pasidėti. Jų likimas tiesiog apgailėtinas.

Vokiečiai jau galutinai pasidavė pralaimėjimui ir nežiurint nazių dar griežto laikymosi, visi nori kad karas greičiau baigtųsi.

RYTU fronte, Rusų bolševikų įėjios deda pastangas įsiveržti Austrijon ir užimti Viena, prijungiant sau daugiau teritorijų. Gdynė ir Danzigas dar vis galutinai Rusų nepaimta, nežiurint bolševikų didelių pastangų.

PACIFIKE, U. S. lakunai tęsia Japonijos salų užpuolimus. Prie Ryukyu salų nuskandinta ar sugadinta 19 Japonų laivų.

Amerikiečiai įsiveržė į kitą salą, Cebu, Filipinų grupėje ir tęsia jos užkariavimą.

Kovo mėnesio bėgyje U. S. įėjios Pacificke paskandino arba sugadino 47 Japonų karo laivus, 264 prekinius laivus, ir 789 lėktuvus.

Sovietų karo laivų knygoje pažymėta nuskandinimas 14 Japonijos didelių karo laivų.

gaivinti sanitarinį kordoną (apsaugos sieną) tarp Europos ir Rusijos. Kvailiai! Savo elgesiu Pabaltijyje, Lenkijoje, Rumanijoje, Bulgarijoje, Suomijoje pati Maskva stato sanitarinį kordoną prieš žmoniškumą perdiegtą Vakarų civilizaciją, jos vieton kišdama politinį terorą, žudymus, deportavimus, minties ir kuno pavergimą. Maskvai tačiau nepavyks kaip nepavyko Hitleriui. Europa gyvas ir gajus kunas. Ji gyvens savu gyvenimu.

Maskvos peckeliai Lippmanno knygoje mato pastangas at-

ADV. OLIS NUMATYTAS ATSTOVU I SAN FRANCISCO KONFERENCIJĄ

Lietuvos Atstovas Vaisino Kareivių Motinas ir Misijos Dalyvis Kovo 24

Washington, D. C. — Kovo 23-24 buvo tos istoriškos dienos kada Amerikos Lietuviai suvažiavo iš visų šalies dalių reikšti savo balsui už Lietuvos laisvę.

Daugiau negu Lietuviai tikėjosi, Lietuvos bylai padaryta gero. Turėta net keletas malonių nuostobų, kurios vis buvo priedas prie to kas buvo numatyta.

Per visą savaitę Kovo 19 iki 25, Kongreso Rumuose eilė atstovų savo kalbose minėjo Lietuvos ir kitų mažų tautų vardus, ginant jų teisę į laisvę ir nepriklausomybę, keliant viešumon Sovietų Rusijos žiaurų ir prigavimą tų tautų okupavimą ir pavergimą.

Lietuvės kareivių motinos, kurios tulos dėvėjo ant savo krutinės jau auksines žvaigždutes, 100 skaičiuje, su maža Lietuvaite priešakyje, įteikė Prezidento Roosevelt sekretojui petijias su simtais tukstančių parašų. Nors visas milijonas parašų nesurinkta, tačiau kiti Misijos rengėjų laimėjimai Washingtone padarė dar didesnį svorį.

Kareivių motinas gražiai priėmė poni Rooseveltienė, kuriai Lietuvės įteikė keletą dovanų — liaudies meno dirbinių, parvežtų dar iš laisvos, nepriklausomos Lietuvos prieš šį karą. Lietuvėms buvo apdėtytas visas puošnus Baltasis Namas, ir motinos parvyko su išpuščiais kurie pasiliks jų mintyse iki jos bus gyvos.

Kongresinė Vakariene

Kovo 23 vakare, Hotel Statler Presidential Ballroom buvo užpildytas Kongresinės Vakarienės dalyviais — Lietuviais delegatais ir svečiais iš plačių apielinkių, ir Kongreso nariais bei Amerikos spaudos atstovais. Kaip sekančią dieną Washingtono laikraščiai rašė, vakariene dalyvavo apie 1,000 svečių. Tai nepaprastas dalykas, ypač kad tai įvyko Washingtone. Daug svečių buvo atvažiavę iš Baltimorės, Philadelphia, ir kitų miestų ir dalyvavo paties Washingtono Lietuviai.

Rengimo komisija buvo nepaprastai patenkinta kai gavo atsakymus jog dalyvaus net 70 atstovų ir 10 senatorių, nors išvyk manė bus labai gerai jei sulauks apie 25 Kongreso atstovus.

Vakariene, Lietuvii miniai užpildžius salę, buvo iškilmingai įvesta Kongreso atstovai, Lietuvos Ministras P. Žadeikiui inėmant kartu su jais. Lietuviai juos trukšmingu plojimu entuziastiškai pasitiko.

Vakarienės metu pasakyta pačios svarbiausios kalbos. Prieš vakariene, Lietuviams trumpai kalbėjo Adv. Olis, Juozas Tysliava, ir Angliškai kalbas pradėjo Al Kumskis, toastmasteriu perstatydamas LVS pirmininką P. J. Žiurį. Jis perstatė Lietuvos Ministrą P. Žadeikį, kuris Angliškoje kalboje išdėstė Lietuvos bylą. Buvo perstatytas publikai Lietuvii svečias, Latvijos Ministras Dr. Bilmanis.

Po to rodyta filmos — Angliška filma, kurioje Senatorius Ball diskusuoja mažų tautų klausimą, ir Lietuvos filmos, parodančios gražią, laisvą, laimingą Lietuvą, kuria svetimi barbarai užėję žaloja.

Svarbiausią kalbą, išdėstančią Lietuvos santikius su Sovietų Sąjunga ir Maskvos sulaužymą su Lietuva sutarė, bei ko Amerikos Lietuviai savo senajai tėvynei pareidauja ir įieško, pasakė Adv. Antanas A. Olis. Jo kalba paveikė ne tik Lietuvius bet ir Amerikiečius. (Ši p. Olis kalba telna ant 8-to puslapio, Angliškai.—Red.)

Senatorius Tobey iš New Hampshire, vienas vakarienės dalyviu, atsistoies pasiprašė balsų ir maloniai nusėbino dalyvius pareikšdamas jog jis paims ir atspausdins visa p. Olis kalbą žodis i žodi. Congressional Record. oficialiame Kongreso leidinyje!

Al Kumskis padarė baigiamus pranešimus ir tuo ši istoriška Vakariene Amerikos sostinėje baigėsi.

Lietuvių Misijos Posėdis per Radio

Kovo 24, 11 val. ryto, pradėtas Lietuvii Misijos posėdis Federal Room, Hotel Sstaler. Posėdžio pradžia ir Atstovo Edward A. Kelly iš Illinois kalba buvo transliuojama per radio stotį WWDC. Programą atidarė Al Kumskis, kuris vėliau Lietuviišką Misijos dalį vesti perdavė Adv. A. A. Oliui. Užrašus vedė Vykdomojo Komiteto sekretorius P. J. Žiuris.

Atstovas Kelly, geras Lietuvii draugas, gerai papabaiga telpa ant 4-to pusl.)

A. L. Misijos Rengėjai pas Vice Prezidentą

Amerikos Lietuvii Misijos rengėjai Washingtone apsilankė svarbiems pasitarimams pas Suv. Valstijų Vice Prezidentą Harry S. Truman. Iš kairės i dešinę stovi: LVS pirmininkas P. J. Žiuris, Misijos pirmininkas Adv. A. A. Olis, Vice Prezidentas Truman, Kongresmanas iš Illinois H. J. Sabath, ir Chicagos Lietuvii Demokratų vadas Al Kumskis.

STEIGS TARPTAUTINĖ TEISMA

Iš Washingtono praneša jog Bal. 9 d. ten įvyks posėdis pirm San Francisco konferencijos, paruošimui i Tarptautinio Teismo, kaip dalies ateities taikos apsaugos programo.

LAUKIAMA KO STAIGAUS

Prez. Roosevelt įsakymas savo kabineto nariams ir diplomatams kitose šalyse laikytis prie savo tarnybos vietų sekančią mėnesį, laike San Francisco konferencijos, sukėlė kalbas bukaras Europoje staiga gali baigtis.

EINA gandai kad Vokiečiai kaip paskutinę desperatišką priemonę prieš sąjungininkus gali griebtis vartoti nuodingas dujas karo frontuose.

Sąjungininkai taip pat yra gerai pasiruošę dujas pavartoti prieš juos, jeigu naziai pradėtų.

SENATO komisija užgyrė skyrimą pusės milijono dolarių tyrimui šalyje mėsos trukumo priežastis.

ITALIJOJE, kaip praneša iš to karo fronto, Amerikiečiai prarado virš 20,000 savo lakunų, kurie vieni žuvo, kiti sužeisti, kiti pateko į nelaisvę.

Kongrese keliama balsai kad Suv. Valstijos priimtų griežtą užsienių reikalų politiką apsaugojimui savo šalies piliečių kišenių. Kaip dabar yra, pinigų blašymas svetimiems lend-lease priedanga yra labai kenksmingas.

ARGENTINA STOJO PRIEŠ AŠĮ

Argentina, norėdama prisitaikyti prie Meksikos laikytos Amerikos respublikų konferencijos ir sugrįžti i Amerikos valstybių šeimą, paskelbė Ašiai karą.

Argentina prieš šį karą buvo gabi nazių propagandos pajėkmėta ir ilgai nenorėjo skaitytis su Suv. Valstijomis.

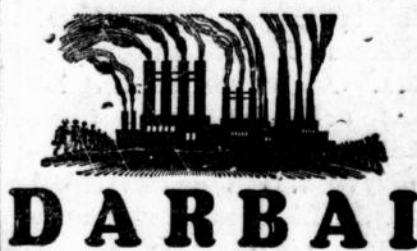
MIRŠ. Kovo 26, Valijoje, Anglijoje, mirė David Lloyd George, 82 m. amžiaus. Jis pragarsėjo per eito didžiojo karo laikais, tarnaudamas Anglijos ministru pirmininku. Jis su Wilsonu ir kitais dviem sudarė anų laikų "keturis didžiuosius" kurie steigė pastovią taiką, kuri netesėjo.

BRITAI praneša submariniais nuskandinę 274 Japonų laivus per praeitus 8 mėnesius. Nuskandinta karo ir prekiniai laivai.

Gelbėtojų Vadas

Lt. Pulk. Vaughn, vadas tolimos šiaurės įieškotojų ir gelbėtojų Amerikos oro laivyno, kuris išgelbėjo daug Amerikiečių išklydusių iš savo nustatytų kelių šiaurėje.

Gali Kilti Angliakasių Streikas

Angliakasių balsavimuose streiko klausimu, delei unijos nesutarimo su minčtos anglies kasyklų operatoriais, iš iki šiol surinktų balsų pasirodė jog maineriai balsuoja už streikavimą 7 prieš 1.

Angliakasių sutartis su kasyklų operatoriais baigiasi šį šeštadienį, Kovo 31, ir Balandžio 1-2 galima tikėti streiko įeigu kas nenumatyto neįstiks.

Boston, Mass. — Bostono 3500 gatvekarių susisiekimo sistemos darbininkų nutarė streikuoti del kompanijos nutarimo mažinti motormanų ir konduktorių skaičių.

Karo laivyno vadovybė išleido patvarkymą mažinti žymiai karo laivų statybos programą, nors Admirolas King pareiškė jog nematoma greita ir lengva Japonų pergalė. Karo laivynas labiausia ir reikalingas Japonijos nukariavimui.

Karo laivų statyba numažinta 75 nuos.

Per Vasario mėnesį visoje šalyje darbuose buvo 310 sustreikavimų, a pimančių 109,000 darbininkų. Pražudyta 412,000 darbo dienų. Sausio mėnesį buvo 240 streikų su 44,000 darbininkų.

JAPONAI, kaip praneša vienas Amerikos karininkas, Burmoje nužudė apie 20,000 Amerikos, Britų ir Australijos karo belaisvių pastatytų prie tiesios kelio per Burma, karo reikmenų vežimui.

Iš U. S. karinės tarnybos šio karo bėgyje nuo visokių priežasčių išstojo jau 1,716,000 vyrų. Prie jų priskaitoma ir patekę i prieši nelaisvę ir mirusieji karo laukuose.

Amerikos karo nuostoliai iki Kovo 14, kaip pranešama, pasiekė jau 859,580 vyrų. Iš jų jau užmušta apie 300,000 vyrų; kiti sužeisti ar paimti nelaisvėn.

NUO isiveržimo i Vokietiją, sąjungininkai paėmė nelaisvėn jau arti 1,300,000 Vokietijos kareivių. Daugumą jų suėmė Amerikiečiai.

Vokietija susiduria su badu jei nebaigs karo dabar. nes šią vasarą neapdirbamas laukų del karo siautimo prives prie nedatekliaus maisto ateinančią žiemą ir 1946 metais.

Tik dabar pasidavimas gali išgelbėti Vokietius nuo bado.

PENNSYLVANIJOJE

PHILADELPHIA

PHILADELPHIJOS PASTABOS

NORS Lietuva jau daugiau kaip šeši mėnesiai Raudonosios Armijos "išliuosuota", pašto durys susinešimui likosi atidarytos, bet žinių iš Lietuvos nuo giminių ir pažįstamų Amerikiečiams Lietuviams kaip ir nėra. Ateina vienas-kitas laiškas ar atvirutė, bet tikros padėties kaip žmonės Lietuvoje gyvena nėra galima žinoti.

Kodel Lietuvos žmonės nerado savo giminių ir pažįstamų plačiai, atvirai ir aiškiai apie savo ir kitų buitį — tas Amerikos Lietuviams yra žinoma: Jiems pilnai laisvai pasisakyti apie savo gyvenimą yra uždrausta ir pavojinga; antra, gali būti, jau mažai Lietuvių savo tėvynėje galėjo ir išlikti.

Turime atminti kad Lietuvos žmonės pergyveno tris valdymosi formas, būtent: Nepriklausomą Lietuviską, Sovietiską, po to Vokišką okupaciją, ir antru kartu vėl Sovietiską bolševikišką. Jiems teko patirti ant savo nugaros tas valdymo formas ir jie žino jas geriau kaip bent koks gudriausias mūsų politikierius. Tik ir TIK Lietuvos Lietuviai ir kiti gyventojai gali mums pasakyti, jei būtų joms lemta laisvai ir atvirai pareikšti, kokia valdymosi forma jiems geriausia patinka. Bet, deja, to iš jų negalima išgirsti. Tik laikas galės visas tas žinias mums patiekti.

IKI ATEIS laikas kada žmonija sudės ginklus ir jėsškos pailsio ir ramybės naujam gyvenimui, ar nebutų pravartu Amerikos Lietuviams jėsškoti pirmiau žinių nuo savo giminių ir pažįstamų iš Lietuvos kaip jiems ten einasi, negu laukti laiko mums visa tai pranešti. Pastabų rašytojo nuomonė yra kad Amerikos Lietuviams reikalinga jėsškoti budų kaip greičiausia sužinoti apie tėvynėje gyvenančius žmones. Tuo turėtų susidomėti Amerikos Lietuvių Tarybos ir Lietuvai Vaduoti Sąjungos pareigūnai. Pradinis raktas tam darbui pasidarys San Francisco Konferencijoje.

LENKŲ dienraštyje Nowy Swiat, Kovo 20 laidoje skaitau kad Kovo 19 New Yorko ir New Jersey valstijų Lenkai turėjo masinį suėjimą Manhattan Centre, New Yorko, Lenkijos reikalams ginti. Apie 6000 Lenkų susirinkę sumetė Lenkijos reikalams virš \$4,000.

Svarbiausias kalbėtojas tame suėjime buvo Amerikoje gimęs, Lenkas Kongresmanas O'Konski iš Wisconsin valstijos. Nors aš ne Lenkas, bet skaitant O'Konski kalbos turinį, ašaras ištraukė... nes Lenkijos padėtis yra lygi Lietuvos padėčiai.

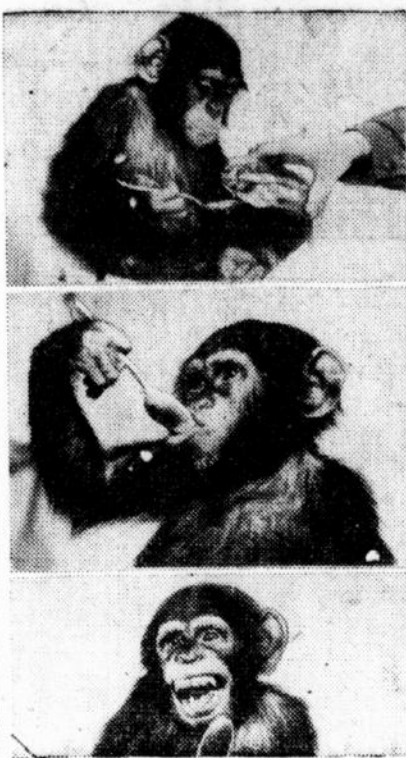
O'Konski išdėstė klausytojams Jaltos konferencijos padarytas sutartis, pareikšdamas kad Jaltos vien tik Stalinas laimėjo.

"Kremliaus Lokatorius reikalauja atlyginimo už Lenkijos "išlaisvinimą", Lenkų žemių", sako O'Konski.

"Jei Stalinas reikalauja atskaitos Lenkijos teritorijos tai mes Amerikiečiai turime pilną teisę reikalauti atlyginimo nuo Rusijos už duotą 10 milijonų dolerių vertės lend-lease pagalbą. Nustatyta Curzono Linija remiantis Lenkijai siekia yra linija tiems kurie nepažysta ar užmiršo istoriją. Ta linija niekad nebuvo proponuojama Aliantų kaip rubežius tarp Lenkijos ir Rusijos.

Toliau Jaltos konferencijoje kalbėta apie laisvus rinkimus Lenkijoje. Ar Lenkijoje turi

Mėgsta Vaistus

New Yorko Bronx Zoo gyventojai beždžionė nesirauko vaistus gerdama, kaip šis paveikslas parodo. Išgėrus aplaizė šaukštą ir net smagiai prasišiepia.

buti praveisti tokie 'laisvi' rinkimai kaip atsituvo Lietuvoje ir Latvijoje, kur šautuvais ir durtuvais išvarius tų kraštų gyventojai turėjo balsuoti už vieno sąrašo kandidatus, kas vėliau virto komedija 'inkorporavimo' tų kraštų Sovietų Unijon', įrodinėjo atstovai O'Konski.

Pabaigoj savo kalbos O'Konski atsisaukė į susirinkusius Lenkus ne tik kaip į savo vienuolius bet ir kaip į Amerikonus, ką tuo reikalu jie turi daryti. Kaip Amerikonai Lenkų kilmės, sako jis, mes turime protestuoti, labai protestuoti, rašydami laiškus Senato ir Kongreso pasiuntiniams, už daromą Lenkijai skriaudą. Lenkija jokių "kompensacijos" žemių nuo Vokičių nenori; Lenkija nori tik savo, kas jai prigimtai priklauso.

"Taip, Lenkija pralošė Jaltos, gal pralošė San Francisco ir panašiuose suvažiavimuose vėliau, bet Lenkija niekada nepralos kovos už tiesą ir teisingumą. Visagalis Dievas tai prižiūrės", užbaigė Kongresmanas O'Konski.

Z. Jankauskas.

Išleisti Vyt. Bacevičiaus Lietuviški Šokiai

Paragon Music Publishers (83 Fourth Ave., New York, N. Y.) išleido Vytauto Bacevičiaus piano albumą, "FOUR LITHUANIAN DANCES", op. 35: "Wooden Shoes" (Klumpakojos), "Swallow" (Blezdینگė), "I Want To Sleep (Noriu Miego)", "Round Dance" (Sukutinis). Albumas net 22 puslapių, labai gražiai ir solidariai išleistas, tvirtu viršeliu.

Didžiausia Amerikoje leidykla Carl Fischer, kooperuodamasi su aukščiau minėta leidykla, tiksliai išleido Vytauto Bacevičiaus šokių albumą Amerikos visuomenei. Originališki Lietuviški šokiai pianui pirmą kartą išleisti Amerikoje. Šokiai nėra sunkūs groti, prieinami visiems piano mėgėjams. Albumo kainas 82.

Bacevičiaus Lietuviškų šokių Albumo pirkėjai gauna nemokamai prieda Vyt. Bacevičiaus paruoštą pianui ir giedojimui Lietuvos Himnų, tos pačios leidyklos labai gražiai išleista, Lietuvos Himnas turi Lietuvišką ir Anglišką tekstą. Šis Angliškasis tekstas yra poeto N. Rastenio vertime.

Užsakymus galima siųsti Vyt. Bacevičius, 68 W. 71 St., New York 23, N. Y. — Gavus čekį albumas bus tą pačią dieną išsiųstas.

Detroit, Mich., Naujienos

DAYTON, OHIO

PRISIMINUS LAISVĄ LIETUVĄ

Jau praėjo 27 metai nuo to kai Lietuva pasiskelbė nepriklausoma valstybe. Žinant tai kad Lietuva buvo per apie 125 metus valdoma Rusijos carų, kad pereitas Didysis karas buvo pavertęs Lietuvą griuvėsiais, ir dar turėjo kariuoti su visokiais svetimais užpuolikais, reikia stebėtis Lietuvos žmonių pajiegunu kad jie galėjo sukurti savo nepriklausomą valstybę ir ją taip gražiai pakelė per taip trumpą laiką.

Tiesa, mes Amerikiečiai geros valios Lietuviai pagelbėjome jiems dolariais ir visokia parama, bet pats sunkiausias darbas ir pralietas kraujas savo žemę ginant atliktas pačių Lietuvos žmonių.

Nors naujai Lietuvos valstybei per tą visą laikotarpį prisiejo gyventi apsuptai trijų didžiųjų kaimynų blogos valios — Lenkų, Vokičių ir Rusų piktyčių siekimų — Lietuvos gyvenimo sąlygos buvo pavojingai jį užgrobinio.

Nežiūrint viso to, gyvendama savo nepriklausomą gyvenimą mūsų senoji tėvynė darydama pažangą visose srityse kultūriniai ir ekonominiai. Taipgi visa tauta brendo ir tautinėje Lietuviškoje dvasioje.

Brangi ji mums buvo, ir dabar, jos nelaimės valandoje, mes jos neapleiskime.

Šventų Velykų belaukiant, su didesniu pasiryžimu mes Amerikos Lietuviai stokime į darbą Lietuvos išlaisvinimui ir jos žmonių šelpimui.

Velykų šventė tai Kristaus prisikėlimo paminėjimo šventė. Kristus mokino kad nukriaušint, gėlbūtume, alkanus pavaldintume, pavergtuosius laisvintume. Tada dabartinis Lietuvos ir jos žmonių likimas kaip tik sutampa su Kristaus mokymais. Eikime juo nurodytu keliu.

J. A. Urbonas.

ŠVENTŲ VELYKU

Sveikinimas ir Linkėjimai

LINKSMŲ VELYKŲ visiems Daytono ir apilinkės Lietuviams

ANTANAS J. FRETIKAS Savininkas

KAUNAS UŽEIGOS

519 Valley Street Dayton, Ohio

●JURGIS Washington, pirminis Amerikos prezidentas, labai mėgo šokius. Jis budamas jau 64 metų, vieną kartą važiuavo net 10 mylių kelio dalyvauti vakarų kose.

"Dirvai" išsirašyti nereikia laisvą pradžios metų — idėkit laisvą \$1 dabar ir "Dirva" lankys jus išties pusmetį.

Peršauta Koją, Vistiek Nemeta Beisbolo

Lakunas Leit, Bert Shepard iš Clinton, Ind., nors prarado kojos dalį skrendant į priešų sritis Europoje, tačiau nenustojo savo patraukimo prie beisbolo, ir dabar stoja į Washington Senators jautą praktikuojasi vasarai.

PAVASARIS

Skaisti ir karšta saulutė skverbiasi pro langus, po tokios šaltos, gilios žiemos. Lauke varnėnai čiulba. Daržė gėlės diegus leidžia, medžiai lapelius krauna. Ant mūsų bulvarų gluosnis padrikėlis jau gelsvai nusispalvavo. Rodos viską mestum, išbėgtum į laukus ir džiaugtumeis, džiaugtumeis su medžiais, su paukščiais...

Bet... siela lyg sukalta, mintys skaudžios, akys ašarotos... Kas mūsų tėvynėje dabar dedasi, ką mieloji mamytė veikia, kuod raminasi... O Juk ten irgi pavasaris... O tūk ten gražūs ten pavasariai! Vyturėliai dadangėje čirena, gandrai baloje braidžioja, pagirys žibutės dar pro ledą pražysta. Bet ar pajiegia mūsų mieloji pavasariu džiaugtis kada kunas nuo bado suliesės, kada siela prisilėgta nuo kančių, akys jau nebeteko ašarų laidojant savuosius kaip ir pačią tėviškę. Penkių metų karas ir dvi okupacijos jau ir patį kraują išsiūpė iš žmonių kūnų. Ar gali džiaugtis pavasariu, Lietuvi?

AMERIKONUS SUDOMINO LIETUVIŲ MISIJA

Sekmadienį, Kovo 18, The Detroit Free Press patalpino platų straipsnį apie Amerikos Lietuvių Misiąj Washingtono ir Lietuvių kareivių motinų vykimą prašyti užtartinio Lietuvių, bei ponios Prezidentinės pakvietimą tų motinų į Baltuosius Namus. Tame aprašyme gerai paminėjo Lietuvius ir įdėjo Dr. J. Jonikaitio atvaizdą.

SUSIRINKIMAS

Kaip jau rašiau, Am. Raud. Kryžiaus, Lietuvių vieneto, susirinkimas įvyks Balandžio 5, Šv. Antano parapijos mokykloje. Tik narės prašomos ateiti anksčiau, prieš 7 vakare, nes 8 val. bus BALF 76 skyriaus susirinkimas buvusioje Lietuvių salėje. Kai kurios narės turės būti abiejuose susirinkimuose.

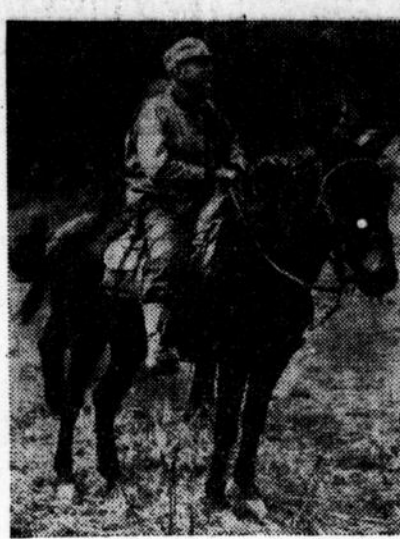
BAIGESI VAJUS

Amerikos Raudonojo Kryžiaus aukų rinkimo vajus šįmet baigėsi anksčiau negu kitais metais, nes šįmet Velykos yra iš ankstyvųjų ir būtų nemalonu žmones trukdyti aukas renkant prieš pat Velykas, ir užimti laiką aukų rinkėjų. Į kitą mėnesį irgi nebuvo galima nukelti, nes tik Kovo mėnesį nėra pardavinėjami karo b.

Buvo patiekta žinios apie Misiąj ir kitiems Amerikonikiems laikraščiams. Ypatingai Amerikonus stebino p. Rooseveltienės užkvietimas kareivių motinų į Baltąjį Namą. Tai nepaprastas atsitikimas. Daug Amerikonų susidomėjo tokiu priėmimu. Tai pirmas Lietuvių moterų žygis, kuris pasiūlyti istorijoje.

Ne be reikalo net vienuolika atstovų iš Detroito vyko į Wa-

Generolas Indijoje

Amerikietis Lt. Gen. Sultan parodoma jodinėja ant tvirtu mulo savo žygiuose Indijoje ir Burmoje.

shingtoną dalyvauti toje Misiijoje. Nors kelionė kaštavo nemažai, bet geram Lietuviai savo tėvynės gynimas nėra perbrangu.

Bet aukos rinkti sekėsi gerai. Lietuvių vienetas iki Kovo 20 surinko ir įteikė aukų \$1,710.60. Tai gana didelė suma, surinkta tokiu trumpu laiku. Aukos surinko šiaip:

Mrs. A. Wilkienė \$537.00
Mrs. T. Strazdin 221.00
Mrs. E. Mickevičienė 216.00
Mrs. M. Sims 142.10
Mrs. S. Smirling 118.50
Mrs. S. C. Douvan 113.00
Mrs. M. Smailienė 90.75
Mrs. B. Keblaitienė 40.00
Mrs. T. Overaitienė 40.00
Mrs. M. Greivienė 32.75
Mrs. O. Šimanskienė 10.00
Mrs. E. Molienė 7.00
Vakarėlio pelnas 117.00
Viso \$1710.60

Reikia pasigerėti kad taip gražiai ir sutartinai mūsų moterys dirbo. Jei kas ir primetė ką nors tai iš tų kurie nei piršto neprikišo. Aš žinau kaip yra sunku kai kurioms moterims iš namų išeiti, bet jos nors kelioms valandoms pasišventė ir tuomi padarė darbą sekmingu.

LANKĖ TĖVUS

Jurinkas Eduardas Keblaitis trumpai buvo sustojęs pas savo tėvelius Keblaitius. Jisai pergyveno didelę katastrofą ir buvo dideliame pavojuje, kaip apskė. Jo laivui išplaukus į jūrą, poros dienų kelionėje buvo susprogdintas. Eduardui pavyko išsigelbėti ir ta proga jam buvo leista pasimatyti su tėveliais.

Eduardas mažai kalbėjo apie tą įvykį ir buvo dikiškai sujaudintas. Dabar jis priskirtas į kitą laivą.

BOLŠEVİKAMS SMUGIS

Kovo 18, per bolševikų radio Dr. Palevičius išdėžė "oratorišką" blevyzgą. Jam nepaprastai graudu buvo, sako, kad Lietuviai važiuoja į Washingtoną prašyti Lietuvai užtartinio. Tiek susigraudinęs, ėmė plusti visą reikalą ir raginti karių motinas kad nevažiuotų.

Kodel mūsų bolševikų visas purvinas darbas pavadamas Dr. Palevičiumi? Nesenai šis daktaras labai džiaugėsi Lenkija, o dabar jau Rusija. Kad nevelniui tarnausi tai šetonui.

Rusų viešpatavimas Lietuvoje per 125 metus paliko visokių užperukų ir žinoma ima kita tiek laiko tuos užperukus iš Lietuvių kraujo išvalyti. Tai negalastinga parazitinė sėkla.

Rep.

Automobilių Sumažėjo

Automobilių statistikos rinkėjai skelbia kad nuo 1941 metų nuo Amerikos kelių ant visados pasitraukė apie 3,700,000 automobilių, kurie buvo gaminami prieš ir dar 1940 metais.

1941 metais ant kelių operavo 27,700,000 automobilių, gi Liepos m. 1944 metais operavo jau 24,048,711.

MIRIMAI

MIRĘ IŠEIVIAI AMERIKOS LIETUVIAI

(žinios apie mirusius Lietuvius šiame skyriuje talpinama dykai)

MIRĘ 13,600 IŠEIVIŲ LIETUVIŲ

Su šiame numeryje paduodamais mirusių išeivių Lietuvių vardais, mirusių skaičius šiame skyriuje pasiekė jau 13,600 nuo Vasario m. 1937 metų, kada čia pradėta mirusių vardai skelbti.

GVALDIENĖ Amelija, mirė Vas. m., Elizabeth, N. J.

LINKIUTĖ Genovaitė, mirė Vasario m. Elizabeth, N. J.

JAKUBAUSKAS Juozas, mirė Vas. 7, New Britain, Conn.

FISERIS Karolis, 57 m., mirė Gruodžio 26, Millinocket, Me. (Naumiesčio par.)

BAITAITIS Jonas, 57 m., mirė Vas. 5, Pittston, Pa.

PASKEVIČIUS Martinas, 61 mirė Vas. 7, Breslau, Pa.

VENSLOVIENĖ Elzbieta, 87 m., mirė Vas. 7, Kingston, Pa.

GRABLIAUSKIENĖ Juzė, 58 m., mirė Vas. 9; Lynwood, Pa.

MIKOLAINIS Alekas, 58 m., mirė Vas. 11, Lynwood, Pa.

SALINSKIENĖ Marcelė, 82 m., mirė Vas. 10, Pittston, Pa.

SALONIENĖ Marė, 90 metų, mirė Vas. 15, Parsons, Pa.

KARLONIS Vincas, mirė Vas. 15, Larksville, Pa.

JUŠKAUSKAS Pranas, mirė Vas. 15, Kingston, Pa.

ŽILINSKIENĖ Ona, mirė Vas. 15, New York, N. Y.

JANUSIENĖ Marė, mirė Vasario 8, Kearny, N. J.

BUBENIENĖ Katarina, mirė Vas. 6, E. Newark, N. J.

BRUSOKIENĖ Ona (žemaitė), mirė Vas. 7, Maspeth, N. Y. Amerikoje išgyveno 50 metų.

BALKIENĖ Ona, mirė Vasario 16, Aachen City, N. Y.

BILIKEVIČIUS Pranas, mirė Vas. 5, Philadelphia, Pa.

BARZILAUSKAS Petras, mirė Vas. 16, Plymouth, Pa. (Kalvarijos p. Suvalkų r.)

MATUSEVIČIUS Antanas, 59 m., mirė Vas. 23, Camden, N. J.

LAUKAS Vincas P., 30 metų, mirė Vas. 16, Philadelphia, Pa.

KRIAUCIUNAS Antanas, 60 m., mirė Vas. 27, Chicagoj. (Raseinių ap., Betygalos p., Melašaičių k.) Amerikoje išgyveno 35 metus.

JOGMINAS Pranas, 59 metų, mirė Vasario 26, Chicagoj. (Telsių ap., Janapolės par., Girmontiškių k.) Amerikoje išgyveno 40 metų.

SOKAS Jonas, pusamžis, mirė Kovo 1, Chicagoj. (Panevėžio ap., Upytės p., Tarnygalos k.) Amerikoje išgyveno 36 metus.

VAITIEKIENĖ Petronėlė, mirė Vas. 23, Worcester, Mass.

STANKUNAS Juozas, mirė 19 Vasario, Pittston, Pa.

STRAGIENĖ Ona, mirė Vasario 21, Kingston, Pa.

SINKEVIČIUS Juozas, 54 m., mirė Vas. 24, Buttonwood, Pa.

UKOCKIENĖ Anelė (Ričkaitė), pusamžė, mirė Kovo 2, Chicagoj. (Tauragės apskr., Kaitinų p.) Amerikoje išgyveno 32 metus.

OVERLINGAS Vincas, 53 m., mirė Kovo 1, Chicagoj. (Vainutos p., Tauragės ap.) Amerikoje išgyveno 37 metus.

KIRKLYS Steponas, mirė Vas. 23, Cambridge, Mass.

VILIS Juozas F., 63 m., mirė Vas. 27, Chicagoj. (Kamajų p.) Amerikoje išgyveno 38 metus.

GERCIUS Juozas, pusamžis, mirė Kovo 4, Chicagoj. (Raseinių ap., Krazių p., Kamažiškų k.) Amerikoje išgyveno 43 metus.

PETKUS Adolfas, pusamžis, mirė Kovo 2, Chicagoj. (Raseinių ap., Tytuvėnų par.) Amerikoje išgyveno 36 m.

DULSKIENĖ Marė, 69 m., mirė Vas. 23, Brooklyn, N. Y.

DR. NORKAITIS Karolis, pusamžis, mirė Kovo 2, Chicagoj. (Kauno miesto.)

ZORSKIS Jonas, mirė Vasario 22, Harrison-Kearny, N.J.

BERZINSKIENĖ Barbora (po tėvais Motusaitė), pusamžė, mirė Kovo 2, Chicagoj. (Raseinių ap., Girdiškių p., Vitogalos k.) Amerikoje išgyveno 32 metus.

SIPSINSKAS Adomas, pusamžis, mirė Kovo 5, Chicagoj. (Punsko p., Vaitekėnos k.)

Nikodemas A. Wilkelis

Laisnuotas Laidotuvių Direktorius IR BALZAMUOTOJAS

Seremonims kambarius duodame vartoti nemokamai Naujoji, moderniniai įrengtoji nuosavioji vietoj

6202-04 SUPERIOR AVE.

HEnderson 9292

DELLA C. JAKUBS

(JAKUBAUSKIENĖ—Laisnuota Laidotuvių Direktorė)

REIKALĖ VEŽIMAI LIGONIAMS PERVEŽTI.

Kambariai pašarvojimui leidžiama naudotis nemokamai.

LITHUANIAN FUNERAL HOME

6621 EDNA AVENUE

ENdicott 1763

VISOKIA APDRAUDA

Mes esam pasirengę suteikti visiems pilnas mūsų patirtas Informacijas ir praktiškus patarimus reikale visokios Apdraudos (Insurance) visai dykai. Todėl pirma šaukite mus negu ugniaigius (fare-monius) ir Apdraudos Agentura.

P. P. MULIOLIS

Vienatinė Vietinė Pastovi Lietuviška Real Estate 6606 Superior Ave. Cleveland HEnderson 6729

P. J. KERSIS

809 Society for Savings Bldg.

OFISO TELEFONAS: MAIn 1773.

Norėdami pigiai pirkti namus mieste arba priemiestiuose, kreipkitės į mane, gausit pigią kainą. Taipgi gausit pataravimą įvairiose apdraudos-insurance reikaluose.

Sutaisau paskolas pirmo mortgage. Patarnavimas ir išpildymas garantuojama. Kreipkitės į mane telefonu arba asmeniškai.

Tegul meilė Lietuvos

Dega mūsų širdyse!

LAISVA LIETUVA

Laisvę pažinę —

Jungo nevilksim!

Lietuvos Likimas-- Amžinosios Valios Svarstyklėse

(JULIAUS SMETONOS KALBA AMERIKOS LIETUVIŲ MISIJOJE, WASHINGTONE, KOVO 24)

Principai kuriais Turi Buti Pagrysta Kova už Lietuvos Laisvę: I — Tiek Naziai, tiek Bolševikai yra Nusikaltėliai Lietuvių Tautos Atžvilgiu, II — Tik Teisinio Lietuvos Kontinuiteto Pripažinimas Laiduoja Lietuvai Lietuvišką Valdžią. Amžinoji Valia yra Galutinis Tautų Likimo Lėmėjas.

Nuo to laiko kai patriotingosios Amerikos Lietuvių visuomenės atstovai buvo susirinkę į Amerikos Lietuvių Seimą New Yorke, praėjo daugiau negu metai laiko. Daug didžių įvykių nužymėjo tą laikotarpį, betgi neatsitiko nieko kas būtų skaisčiau nušvietęs mūsų tėvų šalies, Lietuvos, rytojų. Priešingai, bendras teisingumo jausmo nusilpimas, išryškėjęs tame lemtingame laikotarpyje dar didesnėje tamsos gėlmėje panardino Lietuvos ir daugelio kitų valstybių viltis. Ir kitą kartą šviesus idealizmas šiandien jau mums atrodo kaip amžių bėgio užgesinta žvaigždė....

Išsipildęs pranašavimas

Prieš pat savo mirtį a. a. Antanas Smetona vienam geram Lietuvių veikėjui buvo parašęs laišką, kuriame reiškė didelio susirūpinimo dėl Lietuvos ateities. Nujausdamas bolševikų gryžimą į Lietuvą, į savo priešmirtinį laišką Antanas Smetona buvo įrašęs tokius žodžius:

"Jeigu bolševikai užplūs Lietuvą, tai mažai kas iš jos bepaliks: nekomunistiškus gyventojus paskelbs liaudies priešininkais ir juos užkamuos, išžudys".

Šiandien velionies Prezidento žodžiai jau virto tikrove: bolševikai sugrįžo į Lietuvą. Tačiau karo sukuriu sujungintą pasaulis net nemato Lietuvos tragedijos, ir mes čia, Amerikoje, vieninteliai iš viso pasaulio Lietuvių teistengiam organizuotu ir platesniu mastu už Lietuvą pakelti balsą. Daug mes dirbame, bet dar daugiau turime dirbti kad Lietuva galėtų atsikelti į laisvą gyvenimą.

Tačiau ne vien užsiedimo ir ne vien darbo Lietuva laukia iš mūsų. Ji dar iš mūsų laukia ir sveiko, nesavanaudiško Lietuvos bylos supratimo ir išsames, inteligentingo teisinės Lietuvos padėties įvertinimo. Šis paskutinis dalykas, iš paviršiaus atrodo labai lengvas, tikrovėje diena iš dienos sukelia vis daugiau ir daugiau sunkumų.

Bolševikai lygūs naziams nusižengėliai

Visi mes žinome ir jaučiame kad šiandien vienintėlis Lietuvos laisvės kliūtis ir jos gyvybės gresmė yra bolševikai. Lygia greta mes žinome kad Lietuvos atžvilgiu bolševikai kaip ir naziai yra karo nusikaltėliai. Ir vis dėlto ne sykį tuli mūsų pasielgia taip lyg jie nematytų kad bolševikai prieš Lietuvą yra atsakingi už tautos žudymą. Kad gautume aiškesnį vaizdą bus pravartu panaalizuoti vieną konkretų pavyzdį.

Įvairios Amerikos Lietuvių organizacijos yra kreipusios į Prezidentą Rooseveltą prašydamos jo padaryti žygių kad Lietuvoje būtų paskirta bendra sąjungininkų, t. y. Anglų, Amerikiečių ir bolševikų kontrolės komisija. Suprantamas to kreipimosi tikslas ir aiškūs geri jo iniciatorių norai. Tačiau, antra vertus, bendros sąjungininkų komisijos reikavimas, kaip pastatęs bolševikus ant vieno pagrindo su Angliais ir Amerikiečiais, jau ne-

šioja savyje silpnumo ženklą. Juk nei vienam net ir į galvą neateitų prašyti kad į Lietuvą skirtą kontrolės komisiją greta Anglų ir Amerikiečių dar būtų pakviesti ir naziai. Gi bolševikai prieš Lietuvą tautą nei kiek nemažiau yra nusikaltę už nazius, nekaltant jau apie tai kad dabartiniu metu jie yra vieninteliai Lietuvių tautos žudikai. Todel patiems Lietuviams sutikti kad tie nusikaltėliai dalyvautų, tegul ir tik laikinai, Lietuvos administracijos komisijoje, reikšia ne tik nusižeminti prieš tėvų būdėlį, bet — ir tai daug blogiau — pateisinti bolševikų darbus Lietuvoje. Nes jeigu mes sutinkame kad bolševikai dalyvautų Lietuvai skirtoje kontrolės komisijoje, mes — netiesiog — pripažįstame kad jie nėra nusikaltę prieš Lietuvą. Juk yra aišku kad nusikaltėlis ir co-administratorius yra nesuderinami dalykai, nes pirmtinė administratoriaus sąlyga yra teisingumas ir sąžiningumas.

Tat jeigu mes kreipiamės į didžiulius pasaulio vyrus įsiekdami Lietuvai užtarimo, pirmoje eilėje turime reikalauti kad kuogreičiausia būtų sudaryta tarptautinė komisija nazių ir bolševikų nusikaltimams Lietuvoje ištirti ir kad nusikaltėliai būtų greit ir teisingai nubausti. Mes turime reikalauti kad bolševikai greta nazių būtų pasodinti į kaltinamųjų suolą, bet nesiminti administratoriaus funkcijų bolševikams pripažinimu.

Jaltos tarimas ir bolševikiška demokratija

Kiekviena proga mes turime pabrėžti bolševikų nusikaltimą prieš Lietuvą ir niekuomet neteikti pagrindo tiesiog ar netiesiog išvesti kad mes mūsų šalies žmogžudžius atleidiame nuo bausmės.

Ne vienas, be abejo, nurodys kad sodinti bolševikus į kaltinamųjų suolą, kuomet jie yra šios šalies sąjungininkai, yra ir nerealu, ir neprotinga. Tiesa, galima numanyti kad šio tokio reikalavimo pasekmėje

bolševikai visvien nebus patraukti teisman ir jiems nebus uždėta jų užpelnyta bausmė. Tai tebus galima įgyvendinti kai bolševikų karinė galia bus sugniuždyta, lygiai kaip ir nazių karo nusikaltėliai tegalės būti teisiami kai Vokietija sugniuž. Tačiau vienas yra dalykas negalėti tuo tarpu savo teisės įgyvendinti ir kitas — nuo jos atsakyti. Gi reikalaujame kad bolševikų karo nusikaltėliai būtų nubausti mes tereikalaujame savo teisės. Ir kol mes dar tebetikime kad teisė ir teisingumas pasaulyje dar šitą reikšia, teisės ir teisingumo reikalavimas negali būti laikomas nerealiu ar neprotingu dalyku.

Cia išdėstytas nusistatymas bendros kontrolės komisijos Lietuvoje atžvilgiu yra taikytinas ir bendram Lietuvos atkurimo klausimui. Sąryšyje su tuo bus pravartu panagrinioti ir vieną Jaltos nutarimų postmą, kurs Lietuvos teisei bylai turi didžiausios reikšmės, nors tiesiog apie Lietuvą, kaip visi gerai žinome, Jaltoje ir nebuvo kalbėta. Tas straipsnis sako kad Amerika, Anglija ir Sovietų Sąjunga padės iš Vokietijų atvaduoams tautos atkurti demokratine santvarka. Iš to išplaukia kad ir Lietuvoje, kaip iš Vokietijų atvaduoje valstybėje, bolševikai bus kviečiami Lietuvius demokratijos mokyti.

Nekalbant jau apie tai kad išviso paradoksaliai skamba demokratinės misijos bolševikams pasitikejimas, jų delegavimas demokratijai Lietuvoje atkurti tegali būti supras-tas kaip jų įvykdytos agresijos ir nusikaltimų pateisinimas ir, galiausiai, kaip naujos agresijos maskavimas.

Kas kita Anglija ir Amerika. Jų pagalba teisėtos Lietuvos valdžios, be abejo, būtų su dėkingumu priimta, ir jų pastangos demokratijai Lietuvoje įgyvendinti, be abejo, atneštų gražių vaisių. Betgi ke-tinimas padaryti bolševikus demokratijos mokytojais, nors ir pagrįstas Jaltos nutarimu, yra neteisingas ir kaip toks, jei ir būtų įgyvendintas, jis te-reikštų smurtą, o ne teisę.

Lietuvos atkurimo pagrindas

Kas liečia teisėtos Lietuvos valdžios sudarymo klausimą

Senatoriaus Įpėdinis

Wilson R. Young, Respublikonas, ukininkas, tapo gubernatoriaus Aandahl paskirtas į vietą mirusio Senatoriaus John Moses.

tai, kaip jau daugelį sykių tautinės spaudos buvo pabrėžta, jis tegali remtis teisiniu Lietuvos valstybės kontinuitetu. Ši pažiūra, kaip mums savą ruožtu yra žinoma, buvo patvirtinta 1944 metų Vasario 16 dieną Vyriausio Lietuvos Išlaisvinimo Komiteto atsišaukimu į Lietuvius tautą. To atsišaukimo straipsnis III sako:

"Lietuvą iš okupacijos išlaisvinus, ir toliau veikia 1938 m. Lietuvos konstitucija, kol ji teisėtu būdu nebus atitinkamai pakeista".

Nėra reikalo ir aiškinti kad teisinio Lietuvos valstybės kontinuiteto pripažinimas, kaip vienintėlis teisingas ir visos Lietuvių tautos per Vyriausią Lietuvos Išlaisvinimo Komitetą vienbalsiai deklaruotas nusistatymas, turi būti visų mūsų kovos už Lietuvos laisvę at-ramos taškas. Lygia greta tai yra vienintėlis kelias atsikuri-riantios Lietuvos vairui į Lietuviškas rankas atiduoti ir sykiu apsaugoti nuo svetimų įtakų. Greta to, yra aišku kad tik teisėta Lietuviška valdžia, Anglijos ir Amerikos remiama, gali atitikti Lietuvius tautos siekimus ir tik ji viena gali sugrąžinti karo baisiausia su-žalotą Lietuvos valstybę į normalų gyvenimą.

Trumpai išnagrinėjome teisinę Lietuvos klausimo pusę. Bet ir tas trumpas teoretinis nagrinėjimas ne vienam šiandien gali atrodyti kaip antra-eilis reikalas. Širdies balsas, rodos, kiekvienam mūsų saky-tas sako kad mestume į šalį vi-sas teorijas ir gelbėtume žus-tantį mūsų tėvų kraštą. Bet čia tuoj susiduriame su klausimu: kaip? Ir atsakymą į tą iš širdies gelbių kylantį balsą tegali duoti protas. Iš čia teoretinio svarstymo reikalingu-mas. Ir neretai karšti širdies troškimai turi būti suvaldyti ramaus proto prieitų sprendi-mų. Net ir tokie klausimai kaip Lietuvos šelpimas ir po Europą ir visą pasaulį išblaš-kytų Lietuvos pabėgėlių-trem-tinių gelbėjimas tegali būti sprendžiami atitinkamai teisi-niam Lietuvos klausimo sufor-mulavimui. Ir jei mes nesilai-kysime, logišku galvojimu prie-ity dėsnių, net ir geriausios mūsų pastangos, užuot pada-riusios gera, atneš žalos. Mu-sų priešai tik ir laukia kad mes padarytume klaidų ir kad jie jomis galėtų pasinaudoti savo-

Jau gatava ANGLIŠKOJ kalboj

ŠTAI TAS PULK. JONO PETRUIČIO APRAŠYMAS JO PERGYVENTŲ KANČIŲ BOLŠEVIKŲ NAGUOSE

"KAIP JIE MUS SUŠAUDE" \$1.00

(Lithuania Under the Sickle and Hammer)

(80 puslapių — su paveikslais — su Pulk. Petruičio biografija, su Lietuvos istorija)

KNYGA IŠLEISTA ANGLIŠKOJE KALBOJE . . .

UŽSISAKYKIT JŲ PLATINIMUI - 6 UŽ \$5, 15 UŽ \$10

KURIE skaitėt Lietuvos Kariuomenės Pulkininko JONO PETRUIČIO aprašymą jo baidių pergyvenimų bolševikų enkavedistų naguose — kuris su šimtais kitų Lietuvių buvo varomas iš Kauno kalėjimo iš savo gimtinio krašto Lietuvos į Rusiją nukankinimui ir sušaudymui, atsimenate viską tą ką svetimi atėjūnai, užgrobę mūsų senąją tėvynę, pasiryžo su jos žmonėmis padaryti. Lietuvių tautos iškankinimas, išžudymas ir ištremimas į Rusijos gilumas yra jų tikslas, kas ir dabar panaujintomis pastangomis vykdoma, antru kartu Lietuvą okupavus.

Jūsų pareiga yra dabar imti ir platinti tą aprašymą tarp sąžiningų, padorių Amerikiečių, parodydami jiems kaip nekaltai Lietuviai imta kankinti ir žudyti tų svetimų atėjūnų, kurie neturi jokios teisės į Lietuvos žemes ir jos žmones.

Platindami šią knygą tarp Amerikiečių mes sieksime tikslo rasti užtarimo Lietuvos žmonėms, nes suklaidinti svetimos propagandos kiti ir mano kad bolševikai atnešę pavergiamoms tautos laisvę, ir laimę.

Ta knygą tik apsašo tai ką bolševikų žudeikos enkavedistai darė su Lietuvos žmonėmis, ir mes privalom patiekti ją savo geriems Amerikiečiams, kurie tiki kariauja už tautų laisvę ir žmonių neliečiamybę. Jie geriau supras mūsų tautos nelaimę, tikriau ims rūpintis užtikrinimu visoms mažoms tautos laisvę.

UŽSISAKYKIT tos knygos tokius skaičius kokius galėsit išparduoti, išplatinti ir išdalinti žymesniems Amerikiečiams politikos vadams, mokslo žmonėms ir įstai-goms kuriose galim rasti Lietuvai pritarimą ir pagalbą.

Su užsakymu siųskit pinigų. Vieną knygą gausit už \$1.00; 6 knygas už \$5.00, 15 knygų už \$10.00. Jūsų darbas ir pasiaukojimas bus Lietuvai jūsų Tėvynei!

LIETUVAI VADUOTI SAJUNGA

6820 Superior Ave. Cleveland 3, Ohio

grobuoniškomis pretenzijoms į Lietuvą pagrįsti. Tat visuose savo veiksmuose atsiminkime du pagrindinius dėsnius: kad Lietuva turi būti atkurta re-miantis jos teisiniu kontinui-tetu ir kad bolševikai lygiai kaip ir naziai Lietuvos atžvil-giu yra tarptautiniai nusikal-tėliai.

Gyvenkime vertingai

Tikėdami į galutinį tiesos laimėjimą ir nekompromisiniai už ją kovodami mažų mažiaus-mes galime būti tikri kad gyvename vertą gyvenimą. Se-novės išminčiai sakydavo kad yra daug protingiau už tiesą numirti negu melu gyventi. Tautų gi kaip ir paskirų indi-vidų likimas yra Apveizdos rankose. Ir kaip paskiriems asmenims taip ir tautos ir visam pasauliui įvairiais laiko-tarpiais tenka išgyventi sun-kių momentų. Kiek tai liečia Lietuvius tautą tai jos gyvybė, ateitis ir likimas ne pirmą kar-tą yra metami ant svarstykl-lių.

Senosios Lietuvos šviesu-sis valdovas Vytautas Didysis Žalgirio laukams buvo pavadęs išspręsti Lietuvos gyvybės ir mirties klausimą. Jei Žalgirio mušis būtų buvęs pralaimėtas visa Lietuva būtų susilaukus tokio paties likimo kokio su-silaukė Prusiai jau tryliktame šimtetyje. Lietuvos istori-jos lapas būtų buvęs užverstas jau prieš penkis šimtus metų.

Šiandien Lietuvos likimas vėl mestas ant svarstyklių. Tik, deja, ne didžiojo Kėstučio su-naus ainiai šiandien yra savo likimo pagrindiniai lėmėjai. Lietuvos likimas šiandien pri-padarytume klaidų ir kad jie jomis galėtų pasinaudoti savo-

kad ir šį sykį Apveizda nulems kovą į gerąją pusę ir kad ne smurtas bet teisingumas, kurį taip gražiai apibūdino Justina-nas, išeis galutinai laimėtoju. "Justitia est summa et perpe-tua voluntas ius suum cuique-tribuens" — "Teisingumas yra aukščiausia ir amžina valia, kiekvienam teikianti tai kas jam priklauso". Lietuvai pri-klauso laisvė, ir amžinoji auk-ščiausia valia tą laisvę Lietu-vai suteiks.

RAPORTAI APIE MISIJĄ

Po Amerikos Lietuvių Misi-jos Washingtono, daugelio ko-lonijų delegatai pasiryžo reng-ti mažesnius ar didesnius su-sirinkimus, padaryti raportų apie Misią, apie jos planus artimoje ateityje, apie delega-ciją į San Francisco konferen-ciją, ir tt.

Sueigose bus galima jau įsi-gyti Anglišką knygą "Kaip Jie Mus Sušaudė".

AUKA LIETUVOS LAISVI-NIMO REIKALAMS

Stokite i Talką Tiems Kurie Dirba ir Aukojasi!

Mielas Tėvynaini! Skubiai siųsk savo auką Amerikos Lie-tuvių Misijai — siųsk kiek išgali, siųsk mylėdamas Lietuvą, siųsk su mintimi kad pagelbėsi jai laisvę atgauti! Stok i tal-ką tiems kurie dirba, kurie važiuo į Washingtoną klabinai mu-sų valdžios įstaigų duris Lietuvos laisvės gynimo reikalais, ku-rie dirba už mus visus negalintčius tam pašvęsti savo laiko.

Iškirpk šį kuponą, pridėk savo dolarį, penkinę ar daugiau ir įrašęs savo pilną vardą ir adresą pasiųsk šiuo adresu:

L. V. S. CENTRAS 6820 Superior Ave. Cleveland 3, Ohio

AMERIKOS LIETUVIŲ MISIJA

LIETUVAI VADUOTI SAJUNGA
6820 Superior Ave. Cleveland 3, Ohio

Gerbiamejie:

Ir aš prisidedu su auka parėmimui Amerikos Lietuvių Misi-jos pastangų Lietuvos vadavime. Siunčiu savo auką \$.....

Vardas ir Pavardė.....

Adresas.....

Miestas..... Valst.....

Iš Argentinos Padangės

Susirupinimas Lietuvos Laisve ir Likimu

Rašo JUOZAS NAKUTIS.

(Pabaiga iš pereinamojo nr.)

Viltys teisingoje taikoje

Taikos konferencijoje vėl jaudinančiai bus sprendžiamas tautų ir valstybių likimas, bus organizuojama nauja, tikėkime, geresnė pasaulio santvarka. Kaip istorija rodo, visose taikos konferencijose iškildavo savanaudiškų ir imperialistinių reikalavimų lygiai kaip jėgos netrukdamo geros valios kilnaus kitų interesų gynimo. Ar artėjančioje taikos konferencijoje vyraus kilniosios žmonijos pajėgos? Ar jų žodis bus lemiamas? Norisi tikėti jog TAIP.

Tada, be abejonės, bus atsiminta kad ten Europoje, kur ribojasi Rytai ir Vakariai yra dvigubos okupacijos auka LITUVA, laisvės ištroškęs šalis, kuri niekada neišsivadės savo šventos teisės gyventi nepriklausomą ir pažangų gyvenimą.

Kaip senovėje Lietuviai išreiškė savo didybę valstybės platinimu taip šių dienų Lietuvos tauta siekia laimėjimų dvasinės kultūros srityje. Už savo tautinių etnografinių ribų Lietuviai nesiveržia į jokią teritorinę erdvę. Jie tik reikalauja laisvės aiškiai savo žemėje, kurios neatkiriama dalis yra taip pat Vilniaus ir Klaipėdos kraštai.

Teisė Lietuvos pusėje

Vakarių didžiųjų demokratijų paskelbtiems pokariniams planams Lietuviai pritaria nesvarstydami. Jei reikės, tarptautinio teismo jurisdikcijai Lietuva noriai pasiduos ir jo sprendimus sąžiningai vykdys. Lietuva, nors ir rytoj, visas savo teritorinio pobūdžio bylas mielai sutiktų pavesti besaliskam tarptautiniam tribunolui kurio sprendimai praeityje (Haagoje) šios šalies interesus visados raskavo teisingus.

Ginklų sukuryje mažai valstybės sunku gintis prieš palyginamai didesnius ir tvirtesnius kaimynus, kurie vadovaujasi — "jėga yra teisė". Žinome, nors Lietuvos kaimynų pusėje buvo jėga, bet užtat Lietuvos tautos pusėje buvo ir teisė, kurios demokratini pasaulis negali nerespektuoti be nusikaltimo savo principams del kurių kovoja.

Mes visiškai sutinkame su buvusio Tautų Sąjungos pirmininko, Norvego Dr. J. Hambro išvadosis jo knygoje "HOW TO WIN THE PEACE", jog dirbtinės regionalės valstybių sąjungos būtų priežastis tik dar didesnių ir kruvinesnių karų. Tai patvirtina visa eilė istorijos pavyzdžių.

Ar Austro-Vengrijos imperijai daug padėjo jos margas tautų mišinys? Ar senovės jungtinė Lietuvos-Lenkijos respublika unija išgelbėjo nuo žlugimo? Buvo ir dvidešimto amžiuje tos rusišios pavyzdžių, ypač Centralinėje Europoje.

Mažos tautos tvarkingos

Federacijų norėti gali nebent tie kurie "didžiųjų galybių" partiją praloše, savo prestižą ir politinę įtaką tikisi atgauti bent mažųjų kaimynų tarpe. Tebeturėdama didytės palinkimų, jie vis dar norėtų kam nors vadovauti ir pelnytis ke- no nors sąskaita. Bet mažosios tautos gerai supranta kam ta sąskaita būtų naudinga....

Mažosios valstybės ir be federacijų didumoje yra taikingos ir drausmingos — teisė bei teisingumą gerbiančios ir pildančios. Savo teritorijose jos sugeba pažangiai gyventi be "Lebensraum" ir "strateginių sienų" veidmainingų reikalavimų.

Pagal Atlanto Carterį tebuna

Reino Sargyboje

Amerikos karys sargyboje prie Reino, sąjungininkų žygyje į Vokietiją.

del kai Baltijos kraštuose Angli-Saksų kariuomenė būtų su- tikta kaip tikra išlaisvintoja, visai kita pasireiškė įvygiavus ten raudonajai armijai. URSS kaimynai per daug gerai žino kas paskui Sovietų armiją seka....

Kol žmogus bus žmogum tol laisvė jo gyvenime visados bus įsiekiamas ir siekiamas idealas. To idealo neatstos jokie netik- ri pakaitalai. Su Lietuviu tauta laisvės idealas yra gyvybi- niai suaugęs. Gilus religingumas ir tradicinis jautrumas tiesiai stiprina Lietuvos tautą istorinio jos likimo kovose su įvairių formų neteisėbe.

Didelė laisvės meilė įkvepia dabar Lietuvos tautai pasiti- kėti kad kruvinam viesuliui praužus jos žmonės vėl galės gyventi pagal savo laisvą va- lią, tikėti pagal savo širdį, ma- styti pagal savo protą ir veik- ti pagal savo sąžinę.

Lietuva pasitiki savo tautos dvasine stiprybe. Kovoje del teisybės jie pasitiki Teisingo- jo Dievo pagalba.

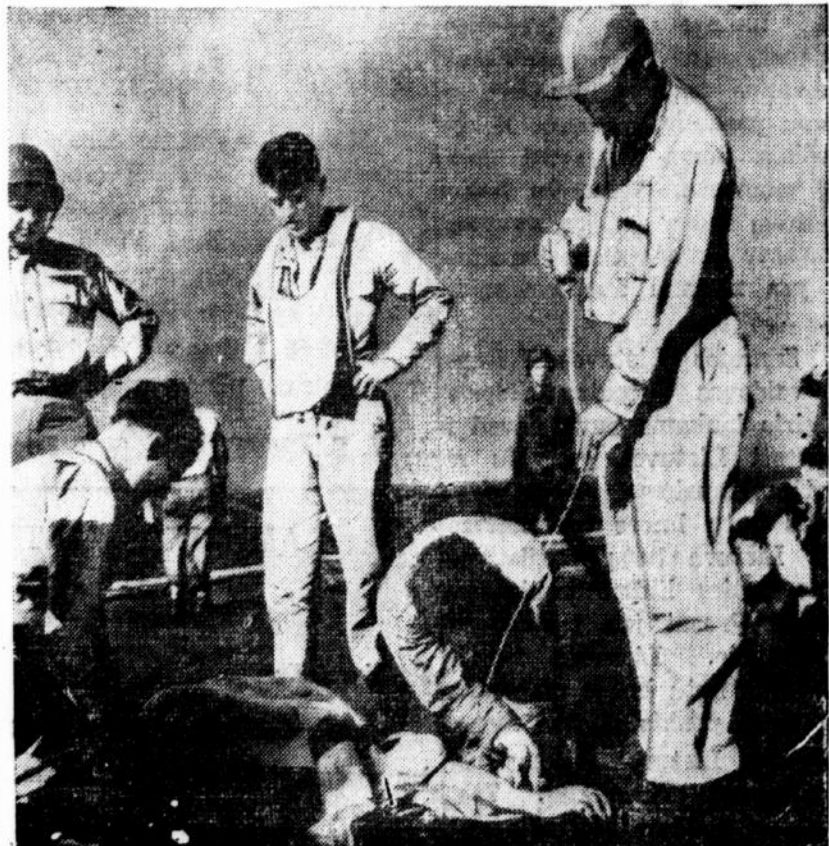
PRANEŠKIT

Savo Antrašo Permainą

Kuomet rengiatės persikelti kitur gyventi, praneškite savo naują antrašą Dirvos Administracijai, ne paštu, nes paštas nesius jums Dirvos į naują vietą įteigti nepriima- kės. Parašykite mums už le atvirutę prieš persikėli- mą į kitą vietą gyventi. —

Dirva Cleveland 3. O.

Raudonasis Kryžius Išgelbsti Kitą Gyvybę

Vaide parodoma sužeistas Japonų lėktuvo bomba Amerikos karininkas ant lėktuvnešio, kuriam įleidiama kraujas išgelbėjimui gyvybės. Situ tuo nelaimės vietoje išgelbs- tima nesusikaitomos daugybės vyrų, Amerikos Raudonojo Kryžiaus surenkamu iš civilių krauju.

NAUJAS LVS SKY- RIUS WATERBURY

Nariai Užsimokėjo už 5 Metus Išanksto

Kiti LVS Centro Pra- nešimai

WATERBURY, Conn., galu- tinai susitvėrė Lietuvai Vaduo- ti Sąjungos skyrius, ir nariai užsimokėjo savo duokles visi po \$10 už 5 metus išanksto.

Tai nepaprastas skyrius. Waterburiečiai be to yra la- bai gausiai parėmę LVS visais jos darbais.

Toliau bus pranešta apie šį skyrių plačiau. Energingai dirba naujai su- sitvėręs LVS skyrius Lawren- ce, Mass. Per mėnesį laiko ga- vo jau virš 30 narių.

Lawrence 10-tas skyrius už- sisakė 10 "Timeless Lithuania" ir keliasdešimt knyų "Kaip Jie Mus Sušaudė".

Lawrence skyrius turės pra- kalbas Balandžio 15, kalbės J. Tysliava.

Prisiuntė savo duokles LVS skyrius iš Long Island, N. Y., kuris pradėjo rodyti savo gy- vumą.

Ona Račkienė iš Los Ange- les, Cal., Kultūros ir Labdaros Klubų užsako 10 "Timeless Lithuania" išdalinti Ameri- koniškoms mokslo įstaigoms.

LIETUVOS PASIUN- TINYBĖS BULETE- NIS

Lietuvos Pasiuntinybės lei- džiamas biuletenis Angliškoje kalboje turi sekančius raštus Vasario m. laidoje (paduota Lietuvius pavadinimus):

1. Lietuvos Ministro Kalbos Tekstas Nepriklausomybės Mi- nėjime New Yorke
2. Lietuvos Kovos už Nepri- klausomybę nuo 1918 metų.
3. Svetimų Pareiškimai apie Lietuvos Laimėjimus
4. Amerikiečių Simpatijos "Išlaisvintai" Lietuvai
5. Žinios iš Vokiečių ir So- vietų Okupuotos Lietuvos
6. Atgarsiai į prieš-Balti- kus žygius
7. Amerikos Lietuvių Veiki- mas
8. Paskiros Opinijos apie Pabaltijo Šalis.

Šis biuletenio numeris susi- dema iš 18 puslapių.

WATERBURY, CT.

SPAUDA PLAČIAI APIE LIETUVIUS

Pereitą savaitę vietos Ame- rikonų spauda plačiai rašė apie Lietuvį veiklą sąryšyje su Amerikos Lietuvių Misija Wa- shingtone, su Lietuvos kareivių motinų vykimu į Baltiją Namą, ir plačiai pažymėjo su- sitvėrimą Lietuvai Vaduoti Są- jungos skyriaus. Šio naujo skyriaus ir valdybos vardus paskelbė:

Jonas Tareila, pirmininkas, Mrs. Stanley Romanauskas, vice pirm.; Mrs. Mathew Colney, sekre- torė; Petras Steponavičius, izdi- ninkas; Maršalka — Albinas Kušlis. Kituose aprašymuose pami- nima šv. Juozapo Lietuvių pa- rapijos veikla ir kiti Lietuvii tarpe įvykiai.

MAJORAS. Norbertas Alek- sis, muziko A. J. Aleksio su- nus, kaip gauta žinios, tapo pakeltas į Majoro laipsnį. Jis tarnauja Armijos Oro Jėgų Transporto Kamandoje Indijo- je. Prieš išėjimą kariuomenėn 1942 metais, Norbertas studi- javo Columbia Teisų Mokyklo- je ir tarnavo trijų radio stočių pranešėju New Yorke.

IR BALF NEAPSIEL- NA BE APSKRIČIŲ

Pas Lietuvius kitaip negali būti kaip tik organizacijos cen- tras, jo kuopos arba skyriai, o po to būtinai taip vadinami apskričiai.

Šiomis dienomis spaudoje pa- sirodė kad steigiamas jau ir Bendro Amerikos Liet. Fondo apskritis New Yorko teritori- joje.

Kaip SLA, kaip kitų mūsų organizacijų atveju taip ir da- bar BALF atveju, išeina kad tikrąjį darbą turi varyti Ap- skritis. Kitaip sakant, Apskri- tis turi užimti neveiklių cen- trų valdybų vietas, kitaip kuop- os ar skyriai negalėtų dirbti ir net nežinotų kokias organi- zacijas priklauso.

Centrai paprastai turi va- dus, direktorius, darbininkus apmokamus, o Apskričiai, ku- rie užima veikimo darbą, yra liuosnoriai, veiklūs asmenys, ir atlieka daugiausia darbą.

Centrai vietoje pasimokyti nuo sumanių savanorių dar- buotojų Apskričiuose, tik ten- kinasi apskriečių darbais ir sa- vo pelėjimo, neveiklumo poli- tiką tesia paprastu būdu. Vie- toje gi planavimo tikro, rim- to veikimo, centro vadai susė- dę planuoja-galvoja kaip kitas srovės apeiti ir savo vietas iš- saugoti.

Priešus ir prie Amerikos Lietuvių Tarybos, matome tą patį: ne tiek patys centro va- dai dirba kiek darbą pasiėmę tos skyrių grupės kur turi sa- vo apskričius.

Politiškame darbe tiek to, tačiau gryžtant prie BALF, jei prisiminsi kad šis fondas yra narys National War Fund ir jei pažiūrėsi į Amerikoniškų National War Fund skyrių veikimą miestuose, rasi kad kiek- vienas miestas rimtai dirba sa- vo darbą, vajuos laiku, ir at- lieka kitus darbus kurie nu- statyti, bet miestai niekad ne- sisma gaisuoti laiko organiza- vimui savitarpinių apskriečių.

Jie prisilaiko aukštųjų cen- tro vadų nustatymo ir savo vietos programo. Balfukas.

Plieno Darbininkų Už- darbais 1944 Metais Žymiai Pakilo

Amerikos Geležies ir Plieno Institutas praneša savo rapo- rte kad Amerikos plieno darbi- ninkų metinis, savaitinis ir va- ladių uždarbis 1944 metais pa- kilo iki rekordinio aukštumo. Šalies plieno industrija per- eitais metais algomis išmokėjo savo darbininkams \$1,745,019- 700, arba net 96 milijonais da- viau negu 1943 metais.

Nors plieno ir geležies ga- myba pernai pakilo, darbinin- kų skaičius toje industrijoje sako buvo mažesnis — 571,200 prieš 626,000 1942 metais.

I r Bitėms Tenka Dirbti Karo Reikmenis

Apie 9 milijonai Ohio bičių tampa 1-A karo darbininkė- mis, ruošiantis prieš galimą pavartojimą dujų iš Vokiečių ar Japonų pusės šiame kare. Bičių vaškas bus naudojamas aptepimui kareivių rūbų kad per juos nepereitų nuodin- gos dujos, kaip ekspertai tik- rina.

Ohio valstijoje yra 10,876 ukių su 87,176 avilais bičių. Vienas avilys paprastai talpina apie 100,000 bičių.

Ohio valstija gamina po du milijonu svarų vaško metuo- se.

NEUŽMIRŠKIT 3c

Sįsądami Dirvos Redakcijai, Administracijai ar Agenturai kokių paklausimus, visada idė- kit už 3c pašto ženklelį atsa- kymui. Tas būtina.

Lietuvos Ministras su Kongreso Nariais

Lietuvos Ministras P. Žadeikis Kongresinėje Vakariene- je su Kongreso nariais: Iš kairės į dešinę: Al Kumskis, Chi- cagietis veikėjas, Senatorius Lucas, P. Žadeikis, Rep. E. Kel- ly, P. J. Ziuris, Rep. Rowan, Rep. Gorski, ir Rudis iš Chicago.

AM. LIET. MISIJOS ŽINIOS

(Pabaiga nuo 1-mo pusl.)

ruoštoje kalboje per radio perstatė Washingtono ir pla- čiųjų apilinkinių klausytojams Lietuvos bylą taip kaip Lie- tuviams reikalinga.

Šios dienos programė pagerbta Lietuvos Preziden- tas a. a. Antanas Smetona ir taip pat Amerikos Lietu- vių žymus darbuotojas a. a. Dr. Jonas Šliupas.

Lietuviškai reikšmingą kalbą Misijos dalyviams pa- sakė Julius Smetona. (Jo kalba telpa ant 3 pusl.—Red.)

Sekė raportas iš įvykių vakar dieną. Apie Lietuvos kareivių motinų įteikimą peticijos ir dalyvavimą Baltuosiuose Namuose raportą patiekė ko- misijos pirmininkė Ona Biežienė ir Hypatija Ziurienė.

Al Kumskis raportavo apie Misijos vadų vizitą pas Vice Prezidentą Truman. Taipgi pareiškė kad vaka- rienėje vakar dieną dalyvavo 70 atstovų ir 10 senatorių net iš 39 valstijų, ir 15 spaudos atstovų.

P. J. Ziuris raportavo apie komisijos pasitarimus su kitais senatoriais, ir apie priėmimą State Departamente, kur tartasi su keturiais sekretoriais viename posėdyje net per pusantros valandos.

Misijos rengimo pirmininkas Adv. Olis padarė pra- nešimą apie tai kas jau atlikta palaikymui Washingtone Amerikos Lietuvių Misijos nuolatinio atstovo, ir reika- le Amerikos Lietuvių atstovo San Francisco Konferen- cijoje.

Po Juozo Tysliavos kalbos sekė rinkimas Misijos rei- kalams aukų, ir su išanksto prisiųstomis aukomis viso aukų pasidarė virš \$6,000.

Hypatija Yčaitė, Lietuvos Ministro įgaliota, pakvie- tė Misijos dalyvius ši vakarą vaišems Lietuvos Pasiun- tynybės patalpose. Šios vaišės ir Lietuvos proga daly- vauti Lietuvos Atstovybėje apvainikavo visą Misijos ei- gą, kuri kuopasekmingiausia tesėsi nuo pat jos sumany- mo iki užbaigimo padedant vainikus prie Amerikos Ne- žinomo Kareivio kapo ir prie Leitenanto Harris, žuvu- sios už Lietuvos Nepriklausomybę, kapo Arlington Na- cionalinėse Kapinėse.

Antra ir Paskutinė Sesija

Antrai sesijai prasidėjus apie 2:30 v. po pietų, Lie- tuvių vieningo veikimo klausimu reikšmingą kalbą pa- sakė S. Gegužis, buvęs SLA prezidentas ir tautinės sro- vės veikėjas veteranas.

Dr. B. K. Vencius patiekė sumanymą, kitų delegatų papildymais, padėti vainiką prie Leitenanto Harris ka- po, ir prie Amerikos Nežinomo Kareivio Kapo iš perein- to karo.

Kiti pasiūlymai buvo — kad būtų padėta vainikai nuo Misijos prie a. a. Prezidento Smetonos kapo, prie Dr. Basanavičiaus ir prie Dr. Vinco Kudirkos paminklų Clevelande. Tas atlikti pavesta Clevelandiečiams.

Tautinis veikėjas Juozas J. Bačiūnas padarė prane- šimą apie tai ką atliko keli Floridoje susirinkę Lietuviai, kur ir jis pats dalyvavo: jie sudėję \$200 pasiuntė p. Ba- lčiūnui į Londoną. Toliau p. Bačiūnas plačiai kalbėjo apie reikalingumą Amerikos Lietuviams vieningai dirbti Lietuvos vadavmo darbuose, ir jis pasižadėjo padėti pastangas kad už Lietuvos nepriklausomybę dirbančių mūsų srovių vadai susietų pasitarimui.

Užgirta sekantis U. S. War Loan vajuos. Pasiulyta parupinti adresus kad Kongreso narių kalbos apie Lie- tuvą telpiančios Congressional Record būtų galima iš- siuntinėti kuoplačiausia.

Užgirta palaikymas Amerikos Misijos nuolatinio at- stovo Washingtono, Lietuvos reikalams ginti. Tas rei- kalas sutvarkyti palikta LVS centrui ir Vykdomajam Komitetui.

Visų Misijos dalyvių sutikimas buvo kad Amerikos Lietuvių atstovas San Francisco Konferencijoje būtų Adv. Antanas A. Olis. Tas klausimas irgi palikta virš- minėtoms įstaigoms sutvarkyti.

Kongresinė Vakariene ir Misijos posėdžiai buvo pradėta ir baigta Amerikos ir Lietuvos himnais.

Vykdomasis Komitetas Tampa Misija

Specialiame posėdyje, Amerikos Lietuvių Seimo išrinktas Vykdomasis Komitetas nutarta vadinti Ame- rikos Lietuvių Misija. Šis komitetas arba Misija vyk- dys visus darbus surištus su Lietuvos vadavimu byla.

I Misijos komiteta, prie pirmesnių 17 narių, koop- tuotas Al Kumskis, žymus Chicagietis veikėjas, kuris labai daug pasidaravo padarymui Amerikos Lietuvių Misijos pasekminga.

Misijos rengimo komisija reiškia didelę savo padė- ką Lietuvos Ministrui P. Žadeikiui ir ponai Žadeikienei už jų prėmimą ir pavaišinimą Misijos dalyvių, kurie dar buvo likę Washingtono šeštadienio vakare, Kovo 24.

Dienos Klausimais

Redaktorius—K. S. KARPIUS—Editor

6820 Superior Ave., Cleveland, Ohio

I PUOSNIA salę Amerikos širdyje garbingieji Tautos Atstovai susirinko paklausti balso iš Lietuvos. Septyniadesimt iš Atstovų Rumų ir dešimt senatorių — viso labo 80 Kongreso narių — atvyko išgirsti skriaudžiamos teisybės skundo. Gi netoli tukstančio rinktinės Amerikos Lietuvių visuomenės narių iš tolimiausių šios didžios šalies kampų spontaniškai suplūdo dalyvauti šiame didingame kovos už Lietuvą momente. Rimta ir gedulingumo kupina nuotaika užviešpatavo aukštųjų Amerikos svečių ir patriotingos Amerikos Lietuvių visuomenės sklidinai pripildytoje salėje. Ir jei didieji mirę Lietuvos karžygiai būtų galėję tuo metu ten būti su mumis, jų narsį dvasia būtų grožėjusis didžion šalin išvykusių tėvynainių žygiais.

Amerikos Lietuvių Misija, susirinkus Washingtono kaip tik tuo metu kai karas Europoje jau eina visai prie galo ir kai San Francisco konferencija jau čia pat, be abejo yra monumentalios reikšmės įvykis. Faktas kad ji atstovauja visai patriotingai ir partinių aistrų neužkrėstai Amerikos Lietuvių visuomenei, yra lygia greta reikšmingas. Savu ruožtu Amerikos Lietuvių Misija yra puikus Lietuviškosios vienybės pavyzdys. Ne tiek dėl to kad joje vieningai dalyvavo Lietuviai Demokratai ir Republikonai, bet ypatingai dėl to kad joje kultūringa forma buvo patiekta nepartinė, tautiniai-valstybinė Lietuvos koncepcija. Ne kokių pasenusių Lietuvos partijų atgaivinimas ir afišavimas jų nuopelnais, bet bendras, teisiniai pagrįstas, Lietuvos klausimo iškelimas ryškioje Misijos darbuose. Šito priežastis — Amerikos Lietuvių Misijai vadovavo ir ją organizavo giliai Lietuviškai patriotiškai, bet jau Amerikos kultūros suformuoti Lietuviai veikėjai. Užtat jos darbuose jau nesijautė to nemalonaus kvapelio kurį čia laikas nuo laiko dar paskleidžia kai kurie iš Lietuvos atvykę prieškarinės Rusiškos demoralizacijos paliešti žmonės.

Daugelis labai stebėjosi kad Amerikos Lietuvių Misijoje nesimatė Lietuvių kunigų. Tiesa, vienas kitas jų pareiškė Misijai draugingą žodį, netgi atsuntė auką, bet jų didžioji dalis Amerikos Lietuvių Misijai liko abejinga. Kaž kaip atrodo keista kad politikoje dalyvaujančių Lietuvių kunigų grupė beveljo susidėti su religija nuolat plūstančiais socialistais (tėvynės labui, kaini jie sako), bet neparėmė tikrai giliai patriotingo tautininkų žygio.

NĖRA abejonės kad Amerikos Lietuvių Misija buvo didžiausias žygis visoje Amerikos Lietuvių istorijoje. Juk yra aišku kad pačių aukščiausių Amerikos politikos šloksnių sudominimas Lietuvos ir iš viso mažų tautų reikalais gali turėti lemiamos reikšmės visam mažųjų tautų klausimui. Gi prie ligšiolinių Lietuvos draugų Kongrese šios Misijos pasėkoje Lietuva įsigijo eilę naujų draugų.

Faktas kad žymus Senatorius Tobey iš New Hampshire, pabaigus Adv. Oliui savo stipriai argumentuotą kalbą dėl Lietuvos laisvės, pakilo iš savo vietos, pareiškė savo pasitenkinimą dėl vertingos p. Olijo kalbos ir paprašė jos nuorašo, pažadėdamas ją patalpinti Congressional Record, liudija pats už save. Simpatijų Lietuvai ir pažadų ginti jos bylą Misijos metu buvo susilaukta dar iš kelių Kongreso narių.

Gausingai atsilankę didžiųjų Washingtono bei spaudos agentūrų atstovai taip pat buvo didžia dalimi palankiai nuteikti, ir Misijos proga įvairiuose laikraščiuose tilpo labai palankių atsiliepimų apie Lietuvą.

Gi Misijos atstovų vizitas pas Vice Prezidentą Truman ir pas aukštusius State Departmento pareigonis turi ypatingos reikšmės.

Trumpai tariant, Misijos metu Amerikos sostinė buvo tikrai sujudinta dėl Lietuvos. Ir jeigu Amerikos Lietuvių Misijos reikalavimas dėl Amerikos Lietuvių atstovų dalyvavimo San Francisco konferencijoje specialėmis teisėmis susilauks palankaus sprendimo tai Amerikos Lietuvių Misijos iniciatorių vykdomi Lietuvos gelbėjimo žvoriai bus labiau pasisekę negu bent kas būtų galėjęs tikėtis.

AMERIKOS Lietuvių Misijos pasisekimas ir šiltas priitarimas kokio ji susilaukė iš Lietuviškos visuomenės pusės yra didelis moralinis atpildas jos rengėjams. Savu ruožtu tai parodo kad Lietuvai Vaduoti Sąjungos, kuri buvo Amerikos Lietuvių Misijos stumiamoji jėga, nusistatymas Lietuvos klausimu yra teisingas. Taigi velionies Prezidento A. Smetonos įdiegtas daigas prigijo ir, jam mirus, Lietuvos vadavimui darbai tęsiasi jo nurodyta kryptimi. Dabartinis Lietuvai Vaduoti Sąjungos pirmininkas ir sekretorius yra tų darbų pagrindiniai vykdytojai.

Simbolišku sutapimu, Amerikos Lietuvių Misija įvyko vos savaitę prieš Velykas — Verbų sekmadienį. Ir ta velykinė nuotaika patriotingai Lietuviškai nuotakai suteikė ypatingo efekto. Klausantis kalbų kuriomis buvo ginama Lietuvos byla ir atremiami smurto kėsinimai prieš teisingumą, atėdavo į galvą mintis kad kuone prieš du tukstančius metų vyko dar didesnė kova tarp tiesos ir melo. Toje dramatinėje kovoje tiesa išėjo laimėtoju, bet Didysis Dramotojas už tą laimėjimą užmokėjo savo gyvybę. Bet visiems už tiesą kovojantiems jis paliko skaisčią, prisikėlimo viltį, todėl šiandien kiekvienas tiesos kareivis jaučiasi stipresnis.

Ir mes, kovodami už Lietuvos gyvybę, jaučiamės stipresni. Gi besitartinančios Velykos, kaip prisikėlimo šventė, musu sielvartui neša pagūdą. Nes kokie bebūtų nusivylimai musu teisingoje kovoje, niekas negali sutrukdyti galutinio tiesos laimėjimo.

MASKVAI NEPAVYKO SUOMIJOS RINKIMAI

Suomijoje praėjus seimo rinkimams, kur po įvairių partijų vardais pasislėpę komunistai kandidatai stengėsi įsiveržti į seimą, o bolševikai gavo tik apie ketvirtą dalį balsų, parodo kaip Sovietų kaimyninių šalių žmonės balsuotų už atstovus į savo seimus ir valdžias jei turėtų bent kiek užtikrintos laisvės pasirinkti kaip jie mano ir jaučia.

Sovietų organas Izvestia nepasitenkines tų rinkimų pasekmėmis pasakė, "dar vis tebėra stiprus tie gaivalai kurie stovi prieš progresyvią Suomijos valstybės vystymąsi".

Toliau, lyg girtas, Izvestia redaktorius pažymi: "Dar tebeprasilekia atečiai kovoti su tais kurie privedė Suomiją prie katastrofinio karo".

Kaip visas pasaulis žino, ramiai, mažai Suomija buvo priversta prie katastrofinio karo 1939 metais, kuomet Sovietai ją užpuolė. Taigi, dar tebelieka didelis darbas kovoti prieš karo kriminalistus tokius kaip Sovietų Sąjunga ir jos vadai.

Tokių ar net geresnių balsavimo rezultatų galime tikėtis Lietuvoje, Latvijoje, Estijoje, Lenkijoje ir kitose bolševikų pavergiamose šalyse, jei gi tik gyventojams bus leista laisvai pasirinkti.

LINKSMŲ VELYKŲ!

Visiems Dirvos skaitytojams, bendradarbiams ir rėmėjams linki

Dirvos Redakcija ir Administracija.

VIRŠ 20 BILIJONŲ BAČKŲ ALIEJAUS

Pereitą metų Amerikoje buvo atrasta daugiau aliejų šaltinių, kurių apskaičiuotas aliejaus kiekis, kartu sudėjus su pirmiau atrastais šaltiniais, pakilo nuo 389 milijonų bačkų iki 20,453,231,000 bačkų, kaip skelbia Amerikos Petrolejaus Institutas.

1944 metais iš žemės ištraukta neapdirbtos aliejaus naujas rekordinis kiekis — 1,678,451,000 bačkų.

Bačkoje telpa 31½ galiono, taigi galionais aliejų ir iš jo gaminamo gasolino kiekiai yra milžiniški.

Dėdė Samas Gavo 500,000 Kudikių

Ar girdėjot apie tokį tėvą kuris turėtų net pusę milijono kudikių?

Dėdė Samas tokiu tapo ne savo noru, praveršdamas net anų laikų garsųjį Saliamoną.

Valdžias paimtų į kariuomenę vyrų jaunos žmonelės su laukia šimtus tukstančių kudikių, bendrai sudėjus, kas meta. Vienus tų kudikių glėbia pačios motinos, bet kitos motinos kreipėsi į Dėdę Samą primeddamas jam tuos kudikius, ir štai Dėdė Samas turi duoti užlaikymą pusei milijono kudikių ir globoti jų motinas, teikiant joms priežiūrą pirm gimdymo ir po to.

Laukiama dar 200,000 tokių karo meto kudikių.

DAR GYVA

(Prano Vaičaičio eilės)

Aplink matydama galingus
Senovės priešus praeities,
Sau ilsis, rodosi sustingus,
Senos atėdžia Lietuvos!
Iš kito krašto parvažiuojes,
O buvo jau pati naktis,
Tėvynės oro paragaives
Tariau: "Palaiminta šalis!
"Tiek šimtmečių jau iškentėjus,
"Palaidojus jau tiek narsių,
"Jų ašaromis apsiliejus,
"Jų apsikrapinus kraują,
"Sau rodos tyli, rodos miega,
"Kaip Lietuvos linksma gamta
"Žiemutės apsilvilkus sniega,
"Nutilus ilgisi liudna"....
Štai piliakalnis: sveikas, tvirtas,
Graudingas liudytoji tu,
Ką su jausmais aukštai pagirtas,
Doringai grumės su vargu!
Štai matosi kariaunos drąsios
Ir šiandien skraido apie jį,
Ir šiandien ten nors kaip dvasios
Dalis jau priešų sukuryj
Kaip daleis žolę verčia priešus,
Nuo piliakalnio veja juos;
Kita dalis jiems bėga priešais,
Ir visus priešus iškaupos....

Štai matos karstas n'uzdarytas,
Du angelu klupo šalia,
Tas karstas rutom's apkaišytas
Ir miršta mergina jame....
Dar, rodos, nevisai lavonas,
Dar, rodos, kruta krutys jos,
Dar veidas jos beveik raudonas,
Dar ji gyva, dar ji bujos....
O tai ne angelu du verkė:
Tai musų laimė, liuosybė,
O ne jauna akis ten merkė:
Tėvynės meilė miršt' karste....
O! neškite pagalbą, broliai,
O! mieli, neškite stropiai,
Dar ji gyva, gyva pakolei,
Mūsų saulė, mūsų gražna tenai!
Dar laimė ir šventa liuosybė
Surinks vaitojančius vaikus
Atmims mūsų protėvių tvirtybę
Ir mūsų tėvynę nepražus!

Gyvenimas "Darbininkų Rojuje"

AMERIKIEČIŲ PATYRIMAI RUSIJOJE PEREITĄ VASARĄ

(Tęsinys iš pereinio nr.)

Valdžios operuojama juodoji rinka

Sovietų valdžios bėdos buvo panašiai kaip ir mūsų: žmonės ten pradėjo gauti aukštas karo algas, bet nėra ant ko pinigų praleisti. Mes išsprendėm tą klausimą parduodami žmonėms karo bonus, duoti bonus ir pirkti sau reikmenis normalėmis kainomis.

Bet Rusijoje, kadangi kiekvienas priklauso nuo valdžios algų, jis gyvena taip sakant iš rankos ir burną ir jo pirkimo galia lengvai sukontroliuojama. Jis gali nusipirkti radio, paveizdan, tik tada kada tas bus leidžiama jam pirkti, ir pirmutinis pagamintas radio teks tam kuriam sulgy valdžios nuožiuos turi pirmiau tekti. Žinoma, Rusijoje parduoda ir karo bonus, daugelis jų neša nuosimtį, tačiau Sovietai nekaip žiuri į bonus, nes jų turintis žmogus turi pirkimo galią kurią valstybė negali kontroliuoti.

Sutvarkymui kad žmonės netaupyty savo algų, Sovietų valdžia išnaudojo atidare "komercines" parduotuves". Jose valdžia parduoda viską geriausio maisto ir rūbų srityje, už kainas lygias kaip tose laisvose rinkose iš kurių aš tik ką parėjau, visai be jokių racionavimo kuponų.

Amerikoniškom akim žiūrint tai išeina kad pati Sovietų Valdžia operuoja juodąją rinką kaip valstybės monopolį apstušinimui savo darbininkų kišenių. Kada karas baigsis, visų darbininkų pinigai bus valdžios kišeniuose ir nereikės kaip mums Amerikoje atmokėti už karo bonus; darbininkai ten vėl liks ant mažų uždarbių iš rankos ir burną, ir priklausys tik nuo valdžios kontroliuojamų algų.

Tos valdžios "juodos rinkos" krautuvėse pigiausia dešra \$13.20 svarui, lašūnukai \$24.57 svarui. Išdarinėta višta po \$13.20 svarui. Jautiena, ką Amerikoje vartojama sriubai virti, \$13.62 sv. Vienas kiaušinis \$1.25. Surio svaras \$20.

Prie tų krautuvų sustojusios eilės apsiapusių darbininkų per blokus laukia progos įsigauti ir vidų ir mokėti tokias kainas. Ima geras galas dienos įsigauti ir tą krautuvę, nusipirkti ir vėl išeiti. Nes tokių komercinių krautuvų Maskvoje tėra 20.

Svetimšalietis tai matydamas stebisi kodėl žmonės neprotestuoja kuomet valdžia užsiima nelegaliu juodos rinkos bizniu. Priešingai, išrodo žmonės patenkinami kad gauna tų dalykų pirkti, ir skaito tas naujai įsteigtas krautuves kaip kita didele sovietų palaima liaudžiai....

Taupymas yra pavojingas

"Ši valdžia bijosi pinigų", sako man vienas Amerikietis kuris aprodinėjo man miestą. "Tikrasis atlyginimas šioje šalyje nėra rublių pavidale. Jeigu tu priklausai privilegijuotai arba išrinktajai klasei, tu turi leidimą pirkti tam tikrose puosniose krautuvėse į kurias kitiems durys uždarytos. Tu gauni medalius ir papuošalus, kurie tuli leidžia tau važinėti dykai traukiniais, arba leidžia tavo vaikams mokytis universitete be užmokesčio. Dirbtuvėse kur darbininkai perviršija savo darbo normą, darbininkai gauna dykai tikietus ir operą, arba gauna leidimą pirkti butiniausių dalykų nupiginta kaina. Pinigai visada laikomi antraeiliai. Valdžia visada bijo kad žmonės neprisirinktų per daug pinigų, nes tas sugriautų jų sistemą. "Rusai taip išauklėti kaip jie yra, jie negali suprasti mūsų sistemoms. Jei jiems pasakoji kad mes sukontroliuojam didelius turtus sudraskant juos palikimo taksais, jie netiki, nes tokie dalykai kapitalistinėje sistemoje neegzistuoja, sulgy jų išmokslinimo visose jų knygose ir mokyklose."

Amerikoje žmogus kuris taupo pinigų skaitomas rimtas ir vertingas pilietis. Jis atlieka naudingą pareigą, nes iš tokių taupymų išstatyta didelės industrijos ir pagerinta mūsų ūkis. Rusijoje į tokį žiūrime su nuožvalga, kaip į galimą kapitalistą, tokį kuris reikia saugoti kad neimtų išnaudoti savo draugų darbininkų duodamas jiems dirbti pas save.

Nors šie socialistai tikrina kad taupymas ir pinigai priveda prie bedarbių ir alkvojimo, kada milijonai žmonių lieka be darbo, tačiau ir šios biurokratinės draugijos betvarkiai darbo būdai yra alkvojimas. Nors tie žmonės labai sunkiai dirba ir mažai uždirba bet jie daug laiko praleidžia stovėdami eilėse norėdami nusipirkti kiaušinių už \$1.25.

Nors jie taip sunkiai dirba, jie paga-

mina taip mažai kad jų pragyvenimo lygis yra tik toks kaip gyvena mūsų žmonės kurie gauna šelpimą (relief). Bėgyje musų depresijos bent 5,000,000 musų darbininkų per kelis metus buvo nustumę į WPA gyvenimo laipsnį. Bet Sovietuose apie 180,000,000 žmonių gyvena dar žemesniame laipsnyje per 25 metus. Ir tik keli privilegijuoti milijonai turi kiek geriau. To ketvirtadalis šimto metų bėgyje Sovietai kontroliavo visą septintą dalį pasaulio žemės ploto, turtingo gamtos turtais.

Jie savo skurdų gyvenimą teisingai aiškindami kad Rusijos žmonės neturi techniško išsilavinimo ir kad Rusijos turtai daugumoje nėra išvystyti. Bet tų dalykų pataisymui jie turėjo visą ketvirtą dalį šimtmečio, kas yra ilgas laikas.

Tik katastrofiškas pralaimėjimas, kuriame atsidurė Prancūzija kada Vokiečiai tą šalį parbloškė, tegali prilygti prie to kaip kasdien gyvenama Sovietų Unijoje.

Kokios tos amatininkų unijos?

Eric Johnston paklausė ar mūsų buris gali paklašinėti apie Sovietų darbininkų organizacijas. Jis plačiai apsipaišinęs su Amerikos darbininkų aukštaisiais vadais, todėl nori patirti ir apie Rusijos darbininkų organizacijas.

Mes kalbėjome su keturiomis vadais, bet visų jų galva buvo labai gudrus vyras apie 43 metų amžiaus, vardu Kuznecov. Jis tikrai buvo apsuksrus. Jis gyveno Amerikoje, baigė Carnegie Technologijos Institutą metalurgijos inžinieriaus laipsniu.

Pas juos tvarka maždaug tokia. Visos Sovietų unijos — sudarancios 22 milijonus darbininkų — siunčia savo delegatus į Visų Unijų Amatinių Kongresą. Jis renka 55 savo narius į ką tokio vadinamo Plenumo. Tie 55 renka iš savo tarpo 18 į ką tokio vadinamo Prezidiumo. O tie 18 išsirenka Kuznecovą savo sekretorium, kuris yra viršininkas visų darbininkų unijų Rusijoje.

"Ar šitas reiškas laisvą unijų veikimą, ar tai yra valdžios globoje?" klausėm jo. Jis tikrino jog tai yra laisvas darbininkų organizavimas. Žinoma, sako jis, kas nori patekti į Kongresą turi turėti valdžios užgyrimą, bet matėm kad tas jam tai mažniekis. Man užėjo į mintį, jei Amerikoje, kokia plytnešų unija negalėtų pasiųsti savo delegato į darbininkų suvažiavimą be valdžios užtvirtinimo, musų unijos tikrai nelaikytų to mažniekiu.

Klausėm kitko. "Ar tu esi narys Komunistų partijos?" Jis atsakė taip. "Ar ir visi tavo štabo nariai?" Jis patvirtino. Kadangi visi dirbtuvių vedėjai yra taipgi komunistai, ir kadangi komunistų partija kontroliuoja ir darbininkus ir dirbtuvių vedėjus po griežta disciplina, išeina kad tarp darbininkų ir dirbtuvių viršininkų nelieka nieko už ką nesusitaikyti. Taigi aš paklausiau, "Ką darbininkų unijos savo tarpe apkalba?"

"Darbo sąlygas, socialę apdraudą, pensij, ir kitus tokius dalykus", jis atsakė.

"Ar jie nekalba apie algas?"

Jis nupasakojo savo pasaką, ir kada paklausėm ar nebuna streikų, atsakė, taip, 1919 metais vienas plieno streikas tęsėsi dvi dienas. Ir 1923 metais buvo kitas streikas vakarinėje Rusijoje. Nuo to laiko daugiau streikų nebuvo, ir ateityje nebus, nes musų darbininkai supranta jog dirba vieni del kitų.

Mes paklausėm, jei darbininkas vienoj vietoj išmetamas iš darbo, ar sunku jam gauti darbas kitus? Atsakė jog labai sunku. Klausiant ar darbininkai savu noru priklauso į unijas, atsakyta jog savu noru, bet visi darbininkai priklauso, ir kitokios išeities nėra. Darbą pamainyti norėdamas gali kreiptis tik į dirbtuvės vedėją ir tik nuo jo vieno nuosprendžio darbininkas gali arba negali gauti kitą darbą. Tas, paaiškino, yra reikalinga Sovietų Unijos progresui ir jokių pamainų nebus daroma tuo atžvilgiu ir po karo.

Komunistų atžvilgiu, darbininkai anot Kuznecov, tikrai yra laisvi, tokioje vergijoje kokioje jie laikomi.

(Bus daugiau)

LIETUVOS ŽEMĖLAPIAI

Šioje knygelėje telpa didelis Lietuvos žemėlapis, Kauno žemėlapis, Lietuvos matai ir salkai, miestelių ir miestų vardai ir prie kurių apskričių priklauso ir kitos informacijos apie buvusią Nepriklausomą Lietuvą.

(Galima siųsti pašto ženklais po 5c)

Kaina su prisiuntimu tik \$1.00

Reikalaukit "Dirvoje"

6820 Superior Ave. Cleveland 3, Ohio

Kaip Lietuviai savo Laisvę gynė 25 metai atgal

(Tęsinys iš pereinio nr.)

Patekom Lenkams į nelaisvę

Frontui apsisitovus vietoje, po kokių mėnesių, mazuogų kugės gale ar spaujos menesio praužioje, mes apsisitovom kurcūmo dvare, greta Turmonto ir užėmėm barą prieš Lenkus. Musų būriui su burio vadu leitenantu Kiaune buvo įsakyta vykti į Salaką neva neleisti Lenkams musų puseje šeiminkauti. Atvykę į Salaką, radom komendantą su keliais kareiviais. Lenkai, matyti, jų visai nebudavo. Apsistojom miestelio centre, pačiame gatvių susikirtime. Komendantūros būstas buvo miestuko pakraštyje, muriniame name, lyje, Daugailių link.

Vos spėjus susitvarkyti savo sustojimo vietoje, kaip iš artimo kaimo atvyko ukininkas prašydamas ginti juos nuo Lenkų saulės.

— Atėjo du raiti Lenkai ir saulėliauja po visą kaimą, — skundžiasi ukininkas. — Mes nieko jiems negalim padaryti. Susimildami mus apsaugokit.

Burio vadas pasiuntė keturis pėčius žmones kad suimtų tuos Lenkus ir pristatytų į Salaką komendantūrą. Po valandos Lenkai jau buvo komendantūroje. Čia juos apklausinėjo. Mes, smalsumo vedini, nuėjom pažiopsoti kaip atrodo Lenkų raiteliai.

Mums ten besisukinėjant, nei nepastebėta kaip nuo Daugailių pusės miestukui atėjo pulkelis Lenkų, apie penketas-šešetas vyrų. Ginklų su savim neturėjom ir todėl juos sulaikyti buvo neįmanoma. Ėmėm bėgti prie ginklų. Lenkai, supratę Salake esant greta komendantūros daugiau musų karių ir pastebėję musų subrudimą, paspaudė arklius pentiniais ir šuoliais nuėjo per miestuką. Mes spėjom paleisti jiems iš užpakalio keletą salvių.

Kaip tik buvo Rožančiaus atlaidų išvakarės. Žmonės, eidami į bažnyčią, atnešė mums iš Lenkų padėką už malonų jų sutikimą Salake. Jie žadėjo mums tuo pačiu atsilyginti. Pasirodo, musų apsaudyti Lenkų tarpe buvo karininkų kurie lankėsi musų puseje pas savo pažystamus.

Suimtus Lenkus komendantas išsiuntė į Zarasus, o mes rengėmės nakvynei. Nakties metui ant visų didesnių kelių išstatėm sustiprintas sargybas — po du raitus žmones, o ant mažesnių kelių buvo pastatyta sargyba iš komendantūros kareivių. Likusieji su burio vadu ir burininku pasislėpėm nuošalioje miestuko vietoje.

Bet, matyti, buvom Lenkams išduoti. Lenkai, matyti, kaž keno vedami, sargybos visiškai nepastebėti, įsiveržė į miestelį ir mus apsupo. Sargybiniui, jokio pavojaus nepastebėję, pajuto Lenkus tik tada kai šie susisaukė su policija. Užgirdę šaudymą jojo mus įspėti, o kadangi mes jau buvom suimti tai ir jie pateko Lenkams. Tik vienas gusaras išsigelbėjo iš nelaisvės. Jis stovėjo sargyboje ant Zagarinės kelio. Lenkai nelaisvės paėmė tik mus, gusarus, o komanento su komendantūros kariais nejudino. Kaip jis išsiskuto nuo nelaisvės mums ir dabar neaišku.

Mus nuvarė į Aukštakalnį, o iš ten į Dukštos dvarą. Pristatė prie musų sargybą, laikė mus kaip belaisvius. Tačiau sargybos buta nebudrios, ir kai kuriems musų kariaus pavyko iš nelaisvės pabėgti. Gusaras Ivanauskas nuo Šiaulių pabėgo tos pat dienos vakarą, o Kazlauskas, Venys, Mačionis ir Kapustinskas pabėgo antrą ar trečią dieną. Likom tik rodos šeši vyrai su burio vadu.

Mes taip pat laukėm progos pabėgti. Bet mums ir bėgti neteko, nes Lenkai ir patys mus paleido ir grąžino mums arklius ir ginklus, bet vis dėlto kai kuriuos geresnius dalykus pakeitė ar šiaip sau pasiilke. Sakysim, burininko arklys buvo labai gražus. Jo Lenkai negrąžino. Taip pat kai kam pakeitė vilnones po balnais turėtas antklodes. Pabėgusių iš nelaisvės nei arklių nei ginklų negrąžino.

Lenkai gal but musų ir nebutų paleidę jeigu musiškiečiai nebutų jų daugiau sučiupę.

Mano neramios atostogos

Po to musų eskadronas grįžo į Kauną. Čia gavom kitą mundiruotę, o mane paleido septynioms paroms atostogų namikių aplankyti.

Tuo laiku jau buvo girdėti kad apie Šiaulius ir Radviliškį siaučia Vokiečiai Bermontininkai. Važiuoti geležinkeliu pro

Radviliškį ir Kelmę pabijojau. Pasirinkau kitą kelią — pro Seredžių, Ajriogalą ir Raseinius. Namus pasiekiau be jokių kliūčių.

Raseiniuose buvo musų komendantūra su kareivių kuopa. Bet buvo ir Vokiečių. Man pravažiavus pro Raseinius, naktį Vokiečiai užpuolė musiškius ir privertė pasitraukti iš Raseinių. Ar tai buvo tie patys Bermontininkai, nežinau. Kelmėje buvo girdimi patraukų šuvių garsai. Spėjau kad jau prasidėjo reguliarūs mušiai su Bermontininkais.

Namie nerimavau. Gryžti į Kauną buvo pavojinga, o negryžus mane galėjo palaikyti dezertyru. Buvau pilnoje aprangoje, ir Vokiečiai, mane pamatę, galėtų sulaikyti ir nuginkluoti. Tat ginklus laikiau paslėpęs, o pats vilkėjau civiliais rūbais. Pačioje Kelmėje šeiminkavau Vokiečiai, todėl negalėjau sužinoti apie padėtį Raseiniuose.

Praėjus kokiui dešimčiai dienų ir atsitiktinai nugirdęs kad į Raseinius grįžė musiškiečiai, slapta išvykau iš namų. Važiavau civiliai apsirengęs, o ginklus buvau giliai vežime paslėpęs. Raseinius pasiekiau niekeno netrukdomas. Radęs savo vyriausybės administraciją, kreipiausi į ją, prašydamas jos padėti man kuogreičiausia pasiekti Kauną.

Kaune savo eskadrono jau neradau. Jis jau buvo išvykęs į frontą prieš Bermontininkus. Buvo likę tik keli nerikiuotės kariai, kurie taip pat greitai laiku išvyko į frontą prie savo dalinių. Su jais išvykau ir aš.

Mums neleido priešo galutinai sunaikinti

Budamas namie, girdėjau patrankų šuivius, tat spėjau kad vyksta kovos su Bermontininkais, ir man buvo labai neįauku. Dabar, kai pats atsiduriau kautynių vietoje, bet kariuomenės eilėse, pasidarė lengviau; džiaugiausi laimingai ištrūkęs iš priešo žabangų.

Eskadrono štabas buvo apsisitovęs Baisogalos apeliokėje, o gusarų būriai buvo išsklaidyti fronte tarp pėstininkų dalių. Iš musų prie eskadrono štabo likusių karių buvo sudarytas būrys ir priskirtas prie pėstininkų dalinio kuris stovėjo toje vietoje. Tačiau nepamenu to pėstininkų pulko pavadinimo. Su pėstininkais teko bendrai veikti iki paskelbiant paliaubas.

Mes užėmėm Pašušvį, Šiaulėnus, siekėm Padubysio ir jau visai netoli buvom nuo plento Šiauliai-Kelmė. Tose vietose musiškiams į nelaisvę pateko keli Vokiečiai su savo karininku.

Musiškių upas dėl pasisekimo buvo kuogeriausias. Gavę po pergalės įsakymą grįžti atgal į pirmąsias savo pozicijas, taip susijaudinom kad beveik nenorėjom klausyti savo vadovybės. Buvom pasiryžę eiti pirmyn kad galutinai priešą sunaikintume.

Priešą sekėm įkandini

Ties Užpelkiais musiškių buvo išardytas geležinkelis ir nukirpti pageležinkelio telefono laidai. Bermontininkai, nesitikėdami kad čia musų darbas, ir turbūt manydami kad savaime įvykęs gedimas, važiavo su garvežiu ir vienu vagonu kiliučių pašalinti. Išardytų bėgių nepastebėję, su savo traukiniu nusirijo nuo kelio. Vietos gyventojams davus mums apie šį įvykį žinią, nujojom ir radom Bermontininkus betrusiant apie traukinį. Mus pastebėję jie pradėjo šaudyti iš kulkosvaidžių ir šautuvų, bet neatsilaikė ir buvo priversti bėgti. Kiek toliau pabėgę, paliko ir kulkosvaidį, kurį vėliau rado musų pėstininkai.

Paliaubas paskelbus, grįžom tais pačiais keliais. Prie nuėjusio nuo bėgių traukinio vėl radom Vokiečius besidarbuojant. Bet dabar jie turėjo iškeltą baltą vėliavą. Mums buvo baisiai pikta kad musų karo grobis turėjo vėl atitekti priešiui.

Po kelių dienų mes jojom paskui besitraukiančius Vokiečius. Perjojom Radviliškį, Šiaulius, Kelmę, Skaudvilę ir Tauragę. Pasiekę buvusią Rusų-Vokiečių sieną sustojom. Tauragės apeliokėje perleidę Kalėdas ir Naujus metus, persikėlėm arčiau Klaipėdos ir Gargždų apeliokių. Čia apie porą savaičių ėjom pasienio apsaugos sargybą.

Per šalčius vasariškai apsilvilkę

Vėliau visas musų eskadronas grįžo į Tauragę, o iš ten traukiniu išvažiavo į

Kaišiadorius. Kelionė buvo labai varginą. Važiavom tris paras. Šaltis buvo labai didelis, ir musų nekurenamų vagonų sienos apledėjo. Prekiniuose vagonuose buvo po šesetą arklių ir šeši vyrai. Kol iš Kaišiadorių pasiekėm poilsui skirtą kaimą manėm ne tik nušalsią jautresnes kūno dalis bet ir visiškai sušalsim. Buvom tik vasariškai apsilvilkę ir jokio šiltesnio apsilvilkimo neturėjom. Kai kaime teko ineiti šilumon net akyse tamsu pasidarė. Bet buvom taip su viskuo apsipratę kad po tos kelionės nei vienas karys ne tik nesusirgo bet ir kelionėje nei ausų, nei rankų, nei kojų nenušalo.

Užėmėm prieš Lenkus Jezno-Punios frontą. Oficialiai mes su jais nekariavom, bet kivičių su jais netruko. Ne kartą tekdavo juos išprašyti iš kaimo į kur buvo atėję paplėškauti bei pasauvaliauti. Taip, sakysime, buvo Anglininkų kaime.

Musų karininko darbštumas

Apie kovo mėnesį kai kurie iš musų išvyko Kaunan į pirmą mokamą raitelių komandą. Išvykau ir aš. Komandoje ramiai ėjom karių apmokymą, iki bolševikai pradėjo stumti Lenkus iš Vilniaus krašto. Bolševikams artinantis prie sostinės, musų pulkas gavo įsakymą žygiuoti į Vilnių. Su visu pulku išžygiavo ir musų komanda. Bolševikus susitikom Lentvarėje, bet, nieko nebudami, ėjom toliau, kol pasiekėm patį miestą. Apsistojom rodos apie miesto centrą.

Naktį praleidom gana neramiai. Matyti, buvo kaž koks ginčas su bolševikais, nes mums buvo įsakyta būti pasiruošu-

siems. Šovinių turėjom ne tik pilnus šovinytus bet ir visas kišenes prisikimšę. Anksti rytą traukėmės Kauno link. Miesto pakraštyje radom pasiruošusius šarvuotus ir artilerijos dalinius. Apsistojom Vokų dvare. Netrukus vėl teko būti Vilniuje, bet tuomet bolševikų jame jau nebuvo.

Prasidėjus mušiams su Lenkais apie Augustavą, mes vėl buvom išsiųsti frontan prie štabo, kuris tuomet buvo Simne. Esant sargyboje prie štabo, teko matyti kaip pulkininkas Katche be poilsio iki vidurnakčio dirbdavo duodamas telefonu įvairioms kariuomenės dalims nurodymus. Atsisėdęs su vienais naktiniais baltiniais prie stalo, jis ilgiausia prarymodavo ant žemėlapių, o telefono skambutis beveik be perstojo skambėjo čia iš vienos dalies, čia iš kitos. Fronte su Lenkais ėjo lemiamos kautynės. Tai buvo kaip tik prieš Suvalkų paliaubas.

(Bus daugiau)

NAMŲ DAKTARAS

Naudinga knyga kiekvienam turėti namuose, su daugybe receptų ir paaiškinimų apie ligas, slogas, skaudėjimus, katarus, ir tt. 174 puslapių didumo, audimo viršelias.

Kaina su prisiuntimu \$2.00

(Galima prisiųsti pašto ženklais)

Reikalaukit Dirvoje

6829 Superior Ave. Cleveland, Ohio

BEFORE
YOU BORROW
TO BUY A HOME
GET OUR
LOW RATES AND
HELPFUL TERMS

JONAS G. POLTER

Lietuvis

Namų Maliavotojas,
Popieriuotojas

Iki Balandžio 1, darbas daroma žemesne žiemos kaina.

Apkainavimas ar patarimas reikale jūsų namo pagražinimo suteikiama nemokamai.

495 East 123rd St.
Telefonas POTomac 6899

Virėjos Išmoksta ... Ne Užgema

KUOMET MOTINA buvo maža mergaitė, reikėjo būti "prisigimusia virėja" pagaminimui gero valgio.

Bet dabar taip nėra. Šiandien elektriku pečių kiekviena moteris gali pagaminti valgį kaip ekspertas. Nes moderniški elektriški pečiai—kaip tie ką randasi tukstančiuose namų aptarnaujamų The Illuminating Company—prašalina spėjimo darbą iš valgių gaminimo.

ELEKTRIŠKAS PEČIUS padaro virimą lengvu, taigi. Tikrenybėje dabal valgių gaminimas yra tikrai kaip žaidimas Motinos su jos maža pagelbininke darant pyragus, pajus ir kitus gardumynus elektrišku budu.

Maistas yra skanesnis ir sveikesnis gaminamas su elektra... jis turi geresnį skonį, geriau virškinamas ir maistingas. Ir elektriškas pečius taupo laiką, darbą, rupestį, maistą ir pinigus.

Net jeigu jūs negalit gauti elektriško pečiaus dabar, jūs galit pasižymėti jį Reikmenim No. 1 savo pokarinio namo planuose.

JUO DAUGIAU ELEKTRA jums patarnauja, tuo mažiau ji nuo vieneto kaštuoua. Šiandien, nežiurint brangesnių kaštų visko ir visur, The Illuminating Company teikia elektrą į namus už vidutinią žemiausią kainą Clevelando istorijoje.

The Illuminating Company

DON'T WASTE ELECTRICITY! HELP SAVE VITAL COAL!

BOSTON MASS.

MENO VAKARAS

Bostono Lietuvių Jaunamėčių Tautinių Sokių grupė rengia Lietuvių Liaudies Meno programą, sekmadienį, Balandžio 8, nuo 3 val. po pietų, Municipal Building salėje.

Jaunamėčių grupė mokina ir vadovauja Ona Ivaškie, visa grupė sudaro apie 50 dalyvių

tarp 4 ir 16 metų amžiaus, įvairiuose kostiumuose. Šiame programme pasirodys ir viešnia talentinga Lietuvaite, Rutelė Kilmonytė, iš Montreal, Kanados. Ji dainuoja, šoka, atlieka akrobatiką, ir gerai vaidina.

•AMERIKOJE daugiausia mirtinų nelaimių su ginklais atsitinka Lapkričio mėnesį iš visų kitų mėnesių, nes tą mėnesį prasideda medžioklės.

MES DUODAM IR ISKECIAM EAGLE STAMPS

THE MAY Co.

Basement

Moterims!

Gražių Spausdinių
Mieros 38 iki 44

Tokios
Vėsios! **6.40**

Zavėjanti nauja plona suknelė su dailiai nusiutu apikakliu... patogiai karanti sijonu. Balti spausdiniai ant žalio, pilko, mėlyno ar rusvo dugno. Mieros 38 iki 44.

Panelėms!

Spausdintų Marginių-
Priešakyje Susegamos

Tokios
Grazios! **5.94**

Tai tikrai graži priešakyje suzeltos. Mieros 12 iki 18. vos pilkos, rožinės, žalios arba kytas pajvairinimais. Spausdama gražių spausdintų pamarginimų suknelė iš sukty rayon siūly, apvedžiota pritai-

Stai Pavasarinės
Reikmenys Moterims!

PIRŠTINĖS IR KREPŠIAI

95c

Didžiausias pasirinkimas naujų spalvų pavasarinį pirštinių visokių stilių. Mieros 6 iki 8.

2.95 Plus 20% Fed. Tax

Daugelio skirtingų pavidalų ir stilių moteriški krepšiai. Raudonos, kely, ružavos, mėlynos, baltos, juodos, rudos spalvų.

PO KARO TIKISI DELIŲ STATYBOS DARBU

Kaip tik baigsis Europos karas, statyba šioje šalyje tikima pašoks taip kad per pirmą metų po karo pasieks 12 milijonų dolarių. Po penkių metų vėliau, sakoma, statyba išplis taip kad sieks po 32 milijonus dolarių metuose.

Statyba apims didžiulius naujus vieškelius, nuobėgas, uostų įrengimus, komercinius ir industrinius būdinius, geležinkelius ir tvenkinius upių.

Darbu turės 2,400,000 darbininkų pirmais metais, ir taip daugiau prie statybos.

ANGLIAKASYKLOSE UŽMUŠIMŲ SKAIČIUS MAŽESNIS

Amerikos angliakasyklos ištaisais 1944 metais atsižymėjo geru saugumo rekordu, nežiūrint stokos patyrusių darbininkų ir kitų karo metų trukmų.

1944 metais kasyklose laike darbo užmūsta 1306 darbininkai, kurių išeina tik po 1.91 ant kiekvieno milijono tonų minkštos ir kietos anglies kuri buvo iškasta.

1943 metais ant milijono iškastos anglies tonų žuvusių buvo po 2.26.

Nuo Pearl Harbor, kasyklose Amerikoje žuvo 4213 angliai, arba apie 3,000 mažiau negu žuvo pereito karo metu kasyklose.

MARGUTIS

Skaitykit "Margutį", komp. A. Vanagaičio leidžiamą muzikos ir juokų žurnalą. Eina du kartų į mėnesį. Kaina metams \$2. Prisiųskit 10c pašto ženklais, gausit vieną numerį pamatymui.

MARGUTIS

6755 So. Western Ave.
Chicago, Ill.

KAIMYNIŠKOS UZEIGOS

TREE'S CAFE

1457 East 71st Street

LIETUVIŠKA UŽEIGA

ALUS DEGTINĖ VYNAS

Smagi vieta sueiti savo senus pažystamus ir draugus.

Eleanor ir Anthony Budas
Savininkai (20)

BROTHERS CAFE

LIETUVIŠKA UŽEIGA

1603 E. 79th Street

DEGTINĖ ALUS VYNAS

Užkvičiame savo draugus
Lietuvius atsilankyti.

Atdara nedėlieniais.
KAZYS LEIMONAS, Sav.

SUPERIOR-

RUSSELL INN

LIETUVIŠKA UŽEIGA

6824 Superior Ave.

LIQUOR WINE BEER

Vieta kur susitinka kiti miestų
pravažiuojanti Lietuviai
Helen Urbšaitis Helen Dunbar
Savininkės

STONIS TAVERN

LIETUVIŠKA UŽEIGA

"Kur alus skanesnis"

"Arielkėlė šiltesnė"

ALUS, DEGTINĖ, VYNAS, UŽKANDŽIAI

584 Euclid Avenue

Ant U. S. Route 20

Kazys Stonis, Savininkas.

WICKLIFFE, OHIO

WILKES-BARRÉ, PA.

PATENKINTOS DALYVAVIMU MISIJOJE

Mūsų delegatės į Amerikos Lietuvių Misią labai patenkinotos savo apsilankymu Washingtono Kovo 23-24, ir už tai ypatingai dėkoja Dirvai, sako, tik iš Dirvos jos patyrė apie kvietimą dalyvauti Lietuvių Kareivių Motinas atsilankyti į Baltąjį Namą ir įteikti peticijos prašant Lietuvai užtarimo.

Tos delegatės yra: Mrs. Joseph Kazakevich, ir Mrs. Jonas Povilaitis, iš Wilkes-Barre, ir Mrs. Peter Kizis, iš Pittston. Jos visos trys dalyvavo kaip karių motinos.

Jos parvyko dar su vienu neužmirštam įspūdžiu — tai kad buvo pakviestos ir galėjo dalyvauti priėmimo Lietuvos Atstovyklėje, kur ponas Ministras Žadeikis, ponis Žadeikienė ir jų dukrelė visus Misijos dalyvius, dar likusius Washingtono Kovo 24 vakare, priėmė ir vaišino. Jos sako niekad nesitikėjo tokios garbės ir malonumo.

Misijoje ir Lietuvos Atstovybės vaišėse dalyvavo ir Jonas Virbalis, iš Plymouth, kuris savo ofisą turi Wilkes-Barre. Jis yra pirmininkas Amerikos Liet. Tarybos Luzerne apskrityje. Jis taip pat labai patenkintas savo dalyvavimu ir proga pasipažinti su kitais plačios Amerikos Lietuvos ir profesionalais, dirbančiais Lietuvos vadavimui.

Iš šios apeliokės dalyvavo ir daugiau delegatų, kurie visi jaučiasi patenkinę kad galėjo prisidėti prie Misijos darbų. Vietinis.

AKINIAI

galima gauti pas
D-RĄ MATULAITI
(Lait)
7829 Euclid Avenue

1918 Metų Klaida Nepasikartos

Amerikos karo signalų vyrai jungia telefono vietas prie Vokiečių nupiešto propagandos užrašo Eht, Holandijoje. Tas užrašas sako: "1918? — Niekados Daugiau!" Taip Vokiečiai norėjo įtikinti savo žmones kad nepasiduos sąjungininkams kaip pasidavė 1918 metais. Bet sąjungininkai panaudoja tą patį obalsį — nedarys taip kaip 1918 metais su Vokiečiais, bet sutruoškins juos iki besąlyginio pasidavimo.

Amsterdam, N. Y.

SMULKIOS ŽINIOS

Liudnā žinią gavo Jonas Lalas ir jo žmona, kad karo fronte mirė jų sūnus, Sgt. Bronius Lalas. Velionis buvo malonus, mandagus jaunuolis, apie 26 m. amžiaus; čia gyvendamas prigulėjo parapijos chore, A. L. Klute ir basketball jaukte.

Kitas jo brolis, Stasys, apie 23 m., liko fronte sužeistas ir jau kiek pasveikęs. Šių kareivių tėvams, seselėms ir broliams reiškiam gilią užuojautą.

Sgt. Striklio, kuris kovodamas lėktuvu prieš Japonus tapo apdegintas ir gydomas ligoninėje, namie mirė sunėlis, apie 2 metų amžiaus. Reikiame užuojautą jo motinai ir kariui tėvui jų tokioje liudnoje

valandoje. Taipgi užuojauta pp. J. Bublinskams, Striklio uošviams. Bublinskių sūnus Edvardas irgi buvo sužeistas karo laivyne, bet jau pasveikęs. J. Bublinskas yra Dirvos skaitytojas, įvairių Lietuvos reikalų rėmėjas, darbštus vietos kolonijoje. P. L.

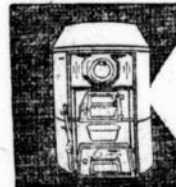
IŠTIKUS GAISRO NELAIMEI

Kada jūsų namai arba rąkandai tampa sunaikinti arba sugadinti ugnies, kreipkitės į P. J. KERSIS, del apkainavimo, ko visada reikalauja apdraudus kompanijos pirm negu išmoka už nuostolius.

Patarnausi gerai ir greitai, su nauda jums.

P. J. KERSIS

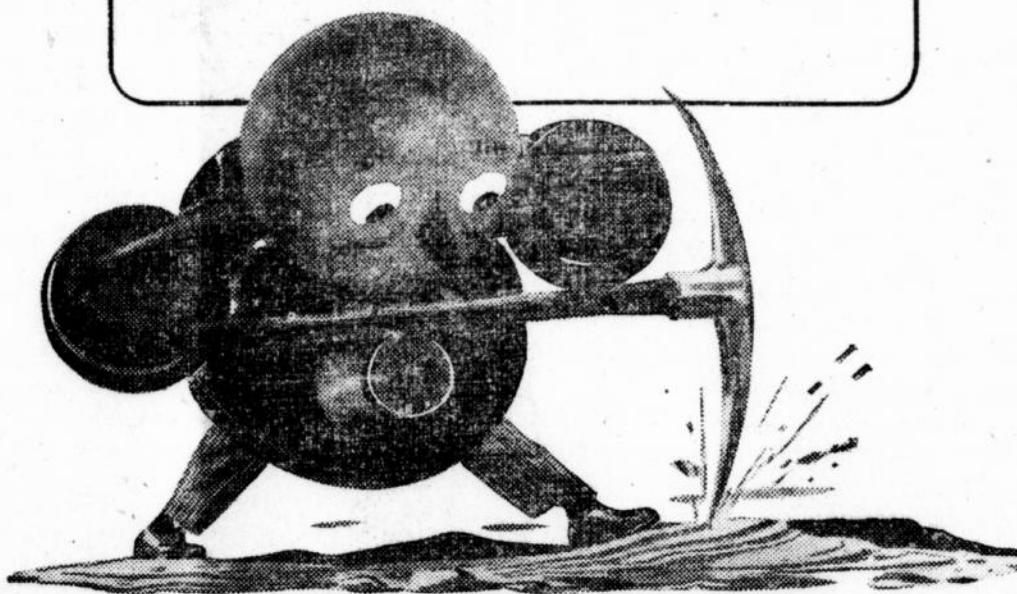
809 Society for Savings Bldg.
Telef.: MAIN 1773.

MONCRIEF Furnasai

Ekonomija šildyme—Ilgų Metų Tarnavimas
Telefonuokit Savo MONCRIEF Pardavėjui
THE HENRY FURNACE CO., MEDINA, O.

Kalbant iš Pagrindo

DAUGIAU NEGU 75,000 NAMŲ OHIO VALSTIJOJE LAUKIA TELEFONO PATARNAVIMO ĮVEDIMO

KODEL TAIP? Per suvirš tris metus visos telefono išdirbystės ir darbo pajėgos tapo pašvęstos 100 nuoš. išdirbimui karo lauko susisiekinio padargų ir elektrinių ginklų kariuomenei ir laivynui ir nieko civilių naudojimui. Visi rezervai telefono prietaisų tapo išnaudoti ir viskas ištęsta iki tiek kiek tik galima.

AR MATYT KOKIA PAGALBA? Tivrai sakant, ne. Neišrodo kad militarinė viršenybė sumažins savo pareikalavimus, taigi tik galima tikėtis pagerėjimo kada nors po to kai Vokietija ir Japonija bus nugalėtos.

KAIP GREIT BUS PAKEISTA? Kuomet baigsis militariški reika-

lavimai, dar ims koki laiką pakeisti telefono išdirbystes ir pradėti gaminti telefono reikmenis, vielas, instrumentus ir kitų daugybę reikmenų. Po to, daug daugiau laiko reikalinga bus įvesti prietaisus ir pritaikyti esančioms sistemoms pirm negu bus galima panaudoti prijungimams dabar naudojamų telefonų.

MES PRIZADAM PASKUBUMĄ. kuomet tik bus galima gauti žaliavos ir darbo jėgos. Telefono žmonės nekantriai žiuri pirmyn taip kaip ir jūs, laukdami tų dienų kada jie galės pasakyti "taip" kiekvienam prašymui telefono patarnavimo.

Pergalei Pirkit Daugiau War Bonds!

THE OHIO BELL TELEPHONE CO.

PER TVORĄ PASIŽVALGIUS

DEMOKRATIJOS raketierius iš Stokyardų, užtylėdamas ką gero ir naudingo atlieka Amerikos Lietuvių Misijos rengėjai ir pati Misija, neiškendžia nekandęs Misijos rengėjams pasinaudodamas proga kad Amerikos žinių agentūra United Press savo pranešimuose šiek tiek sumaišė ar kokį žodį kitaip įdėjo negu Misijos rengėjai patiekė savo oficialiuose pareiškimuose spaudai.

Jis savo raketierišką būdą prikiša:

"Kadangi tuo laiku apie jokią kitą 'Lietuvių delegaciją' Washingtono nebuvo girdėti tai šita UP žinia galėjo sudaryti įspūdį publikoje jogei pp. Olio-Ziurio 'misija' nuvyko tenai teirautis kam Amerikos valdžia dar vis pripažysta Lietuvą, kuri seniai 'praryta'!"

Tas demokratijos raketierius labai patenkintas kad spaudoje tilpo vienas-kitas tokių netikslumų, kaip paprastai spaudoje esti, bet kad tilpo daugybė visokių plačių pranešimų, naudingai reklamuojančių Lietuvos bylą, tai jis visai užsimerkė ir atsisako matyti.

Nors pats pripažysta kad tai yra "negražus šposas", tačiau to mažniekio nori padaryti ką tokio skanaus savo siauram proteliui patenkinti.

Mat, jam neramu kad "Olio-Ziurio misija" gavo Washingtono plačią "publicity". Jam būtų smagu kad apie Misiją nebūtų buvę nieko rašyta, kad apie ją būtų spauda tylėjusi ir visi būtų ją ignoravę. Tada tas žmogelis vėl būtų užmėgęs savo laikraštyje špaltas vietos įrodinėjimui kad Misija negavo "publicity", taip kaip negauna jis pats niekad ir niekur, ir niekas jos darbų nepaminė, kaip niekam nevertų ir tik pagieža apnuodintų.

Jam labai nepatiks kai kas nors kada pasakys jam kad jis nesuprantą gana Angliškai ir to pranešimo manipuliavimu atidengė visą savo mažą išminčių. Supa Garba.

J. Žemantauskas

Notaras

"Dirvos" Agentas

130 Congress Avenue
Waterbury, Conn.

Senų Kambarių

"Daktaras"

Pirmutinis Lietuvis
Popieriutojas Clevelande
ISPLYSIUSI KAMBARIŲ
TAISYTOJAS

Vincas Debesis

7605 Star Ave. EX. 0417

Phone GA-6889

THOMAS APPLIANCE

Taiso visokias Skalbiamas Mašinas, Valytojus, taipgi Prosus, su vieno meto garantija viso savo darbo.

Perka ir parduoda radio.

8820 Wade Park Avenue

Cleveland, Ohio

CLEVELANDO IR APIELINKĖS ŽINIOS

DIRVA—6820 Superior Avenue. ENdicott 4486—Atdara vakarais

PASKUTINĖ DIENA
ISIGYTI 1945 AUTO
LICENSE

Daugelis atidėliojo gavimą 1945 Auto License iki paskutinių dienų. Tos paskutinės dienos jau atėjo:

Šeštadienis, Kovo 31, yra paskutinė diena. Vėlykų rytą važiuojant į bažnyčią ar kitur jau turės būti ant automobilio prisegta 1945 metų lentelė.

Atėikit į Dirvos ofisą, kuris yra oficialis Ohio automobilio Laisnų Biuras, išsiimti laisnus. Biuras atdaras iki 9 val. vakare.

• GUB. LAUSCHE patiekė Ohio valstijos legislaturai Columbus, O., užtvirtinti 1945-46 metų lėšų biudžetą \$425,069,663 sumoje. Tai yra didžiausias biudžetas valstijos istorijoje. Prie to, gubernatorius rekomendavo padėti nuošaliai \$52,500,000 sumą pokariniam netikėtumams reikalingam, ir dar \$20,000,000 perkelti į viešųjų fondų, valstijos kelių statybai po karo, nes turint savo fondą tam tikslui, valstija galės gauti priedines sumas kelių statybai iš federalės valdžios.

Tuoju po karo, kaip numatyta, Ohio pradės ilgąjį kelių statymo ir taisymo programą kuris apims \$120,000,000.

NUMATO 600,000 DARBŲ

Clevelando Industrialės Unijos Tarybos pirmininkas skelbia jog po karo plačioje Clevelando srityje turėtų būti apie 600,000 darbininkams darbų. Jis dabar ragina visas išdirbystes planuoti pokariniam darbams.

Visoje šalyje, kaip Komercijos Sekretorius Wallace skelbia, turės būti darbų dėl 60 milijonų darbininkų, tik taip šalis galės išvengti bedarbių.

VASARA!

Vasaros oras ne juokais atėjo, nors gali labai greitai apvilti ir galim dar sulaukti sniego, nes dar tik Kovo mėnuo.

Bet šiltas vasariškas oras pasilaikė daugiau negu savaitę laiko. Kovo 25 temperatūra pasiekė 83 laipsnius. Nuo 1871 metų nėra žinoma apie tokį rekordą, ir retai kada būna kad oras pasilaikio šiuo laikotarpiu taip šiltas ilgai.

Ankstvyvieji medžiai ir krūmai pražydėjo, žolė visai žalima. Žinoma, businti oro atšilimai daug pakenks.

UZDARYS MĖSINIS

Clevelando mėsos parduotuvės sutarė uždaryti visai dienai trečiadienį savo mėsinės, dėl stokos mėsos.

OPA pradėjo didesnį vajių prieš mėsos juodąją rinką.

Ant E. 105 gatvės, kur ir Lietuviai eidavo pirkti vištas, sugautas tos vištų pjovimo savininkas Jack Finkle, kuris varė didelį biznį parduodamas vištas po \$6. Jis tik paduodavo pirkejiui popierioje susuktą negyvą vištą ir neklauk nei kiek ji sveria, imk jeigu nori, mokėk \$6 ir eik namon, o jeigu ne — duok atgal. Jį sučiupo tokį biznį darant OPA agentai ir policija.

LIETUVIŲ SALEJE

Atėikit į Lietuvų salę pasi-
lošti ir smagiai praleisti vakarą su savo draugais. Šios salės atsibuna kiekviena vakara, nuo 8 val. lygiai. Paremkit savo klubą ir Lietuvų salę, vietoje eiti kitur. Čia tapo padidintos dovanos, todėl jums bus naudinga atsilankyti dažniau į Lietuvų salę.

LAUSCHE GRĄŠINA
MAYORAMS

Gubernatorius Lausche paskelbė pagrasinimą Ohio miestų mayorams prašalinimu iš jų pareigų jeigu jie palaikys savo miestuose gemblerystes.

Tas pagrasinimas paėjo dėl to kad prieš porą savaitių laiko Clevelande tapo nušautas taip vadinamų "slot mašinų" biznio operatorius N. Weisenberg, kaip spėjama pasekmėje savitarpinio karo su kitais tokiomis pat gemblerystės promotoriais.

Policijos tyrinėjimas parodė kad tų "slot mašinų" biznis buvo praplėstas eilėje šiaurinės Ohio valstijos apskrįčių.

PIKTA SENĖ

Kovo 26, tula West Side gyventoja, 78 metų senė, gyven-dama prie savo sumaus ir marčios, iširdus peiliu emę badyti marčią ir kai jos sunus puolėsi ginti ji ir sunui smogė. Senė turėjo pasislėpus peilį lovoje ir kai inėjo marti į kambary pas ją, ji puolėsi prie marčios, į kurios riksmą atbėgo vyrras. Iki peilį atėmė ir jam teko keli smugiai.

APSISAUGOKIT

Jau atsiranda visokių pinigų viliojimų, kurie nori išgauti žmonių turimus pinigus.

Clevelande susekta veikiantis gudruolis, kuris eidamas į namus pardavinėja šeiminiškams naujas skalbiamas mašinas paimdamas nuo \$30 iki \$90 rankpinigių.

Tokių mašinų jis nepristatys, o kai jų atsiras galės patys gauti pirkti parduotuvėse. Saugokitės ir kitokių sukčių su visokiais gerais sumanymais išvilioti iš jūsų pinigų.

Margumynų Vakaras

Margučių Kontestas ir šokiai prie Buknio orkestro. Rengia Moterų Sąjungos 36 kuopa, sekmadienį, Balandžio-April 8, Naujos parapijos salėje, 18022 Neff Road. Pradžia 5:30 val. vakare, įžanga 50c.

Bus Vėlykų margučių kontestas ir dovanos už gražiausius margučius.

Visus kviečiame dalyvauti, savo atsilankymu prisidėsite prie kilnaus darbo, nes visas šio vakaro pelnas skiriamas naujos bažnyčios statymo fon-dan.

Komisija.

DU KAMBARIAI NUOMAI

Pigia, tinka vienai moteriai. Kreiptis antrašu (15)

1570 East 47 Street.

PARSIDUODA FARMA
Troy Township, Garrettsville, Ohio, netoli Cuyahoga upės. 12½ akru, didelis sodas, apie 400 vaismedžių. Nuo City Limits 28 mailės. Kreipkitės arba rašykite: (15)

J. ŽAKAS
7202 Lawnview Avenue
Cleveland 3, Ohio

PARSIDUODA NAMAS
6 kamb. pavienis, 99x110 kam-pinis lotas, 3 dideli miegkam-bariai, tile moderniška virtuvė, plieno Venetian blinds, su karpetais, kietas įvažiavimas į garažą. Savininkas (15)

1160 East 71 Street

VYRAI - MOTERIS

LAVINTI IR NELAVINTI DARBININKAI
DARBAI DIRBTUVĖJE IR OFISE

Geras Savaitinis Uždarbis arba Alga

THE OSBORN MFG. CO.

5401 Hamilton Avenue

POLICIJA PATARIA
PRIŽIURĖTI SAVO
ŠUNIS

Pavasariui atėjus gatvėse bėgios ir žais daugybė vaikų. Jaunieji paprastai palinkę žaisti su šunimis. Miesto valdžia išleido taisyklės saugoti šunis atsargai nuo apriėjimų.

Ankstyvoje pradžioje 1944 metų, Clevelande buvo paplitus šunų apriėjimo epidemija. To priežastimi buvo šunų savininkų kaltė, kurie nekooperavo su sveikatos viršininkais ragini-siais laikyti šunis prištus.

Sveikatos viršininkai ir dabar praneša šunų savininkams laikyti savo šunis prištus namie, o jeigu jie išvesti tai savininkas turi laikyti šunį ant virvės ar retežio. Jei bus matomi palaidi šunys jie bus sugaudomi. Savininkas turės už-mokėti šunį išperkant, kitaip šuo bus nužudytas.

Jei šuo įkanda žmogų, reikalinga kreiptis į policiją ar sveikatos skyrių į valandą laiko. Reikia raportuoti apie šunį ir kur jis matytas. Žmogui reikia tuoj šaukti gydytojas ir iki jis ateis, įkasta vieta laikyti po šaltu bėgančiu vandeniu išplovimui šunies seilių.

Šunų savininkai privalo dėti visas pastangas prilaikyti šunis prištus.

Cleveland Police Dept.

SUSIRINKIMAS

Dr. Vinco Kudirkos Draugi-jos mėnesinis susirinkimas bus laikomas ketvirtadienio vakare, Balandžio 5, nuo 8 val., Lietuvių salėje. Tie kurių mėnesinės duoklės yra užsivilkusios prašomi ateiti ir užsimokėti kad nebutumet suspenduoti.

I. Samas, Nutarimų rašt.

BEDARBIŲ APDRAUDA

Įvedus Ohio valstijoje atlyginimą darbininkams netekus darbo, 1939 metais šioje valstijoje buvo apie 1,400,000 darbininkų kuriuos apima bedarbių atlyginimo įstatymas.

1944 metais tokių skaičius pasiekė 2,000,000.

Valstijos Bedarbės Atlygi-nimo Taryba rekomendavo Gubernatoriui Lausche ir legisla-turai pakelti bedarbės atlygini-mo minimumą ir maksimumą. Dabar yra taip: mokama nuo \$5 iki \$16 savaitėje už 18 sa-vačių nedirbimo laiką.

LINKIU LINKSMŲ
VELYKŲ

Visiems savo pacientams teismiškuose dalykuose.
Adv. V. J. Pughieris.

TRUCK MEKANIKAI

atlikis savo pareigą

KRITIŠKI DARBAI

nuolatiniis darbas patogi dirbtuvė, gera alga, ir dikčiai viršlaikio.

Mokama pusantra tiek po 40 valandų darbo. Vakacijos su užmokesniu.

INTERNATIONAL
HARVESTER CO.

2811 CHESTER AVE.
PROs. 2117 (15)

Lithuania's Right to Independence

Speech by Anthony A. Olis,
President The American Lithuanian Mission
Congressional Dinner, March 23, 1945
Hotel Statler, Washington, D. C.

THE American Lithuanian Mission is strictly an American organization. We are here as Americans who are proud of our Government — proud of our representatives in that Government and we are particularly proud and grateful to the many United States Senators and Congressmen who honor us this evening by their presence. We all wish to thank the many members of the Press and Radio who are here tonight representing newspapers and broadcasting outlets from many parts of the United States.

These are critical days because of the war and we would not have imposed on your valuable time were not the purpose of this gathering related to the war effort and the winning of a permanent peace. We are concerned about the rights of small nations to self determination after the war is won. We are concerned because it is our conviction that there cannot be a permanent peace unless people in both small and large nations are free from political as well as economic bondage.

Now we understand that there are many problems to be solved and that the length of the war has increased the complexity of these problems. We understand also and we fully subscribe to America's foremost purpose that we must first win a military victory, but under the heavy pressure of the many burdens of war little time has been available for a restatement of the principles which guide us in this conflict.

We say we want permanent peace but at the same time there has been a tendency to avoid discussion of the principles that should guide to prevent aggression against small nations and to prevent the very causes which led us into the present war. There has been much talk in Washington that we will have to make concessions, that we will have to sacrifice certain principles, that some small nations and their innocent people are bound to get hurt in the setting up of our postwar world.

It is the view of the American Lithuanian Mission that there is not only no need for making concessions or sacrifices of our principles but that it would be fatal to a permanent peace to do so and it is with a sincere desire that we as American citizens, as constituents, have called this gathering this evening to voice our views to our representatives in our Government upon this vital war issue.

THE Atlantic Charter, proclaimed by President Roosevelt and Prime Minister Churchill on August 14, 1941, sets forth that one of the principles for which we are fighting the enemy is the right of small nations to self determination as independent. The Charter states:

"SECOND, they desire to see no territorial changes that do not accord with the freely expressed wishes of the people concerned;

"THIRD, they respect the right of all peoples to choose the form of government under which they will live, and they wish to see sovereign rights and self-government restored to those who have been forcibly deprived of them."

In a speech on September 12, 1943, Secretary of State Cordell Hull reaffirmed these principles in declaring:

"All peoples who, with a decent respect for the opinions of mankind, have qualified themselves to assume and to discharge the responsibilities of liberty are entitled to its enjoyment.

"Each sovereign nation, large or small, is in law and under law the equal of every other nation.

"All nations, large and small, which respect the rights of others, are entitled to freedom from outside interference in their internal affairs."

No people have a stronger claim to the right of self-government and independence than do the 3,000,000 people of Lithuania. The Republic of Lithuania was established on February 16, 1918 as a modern nation under a constitutional Government. However, from the earliest times the Lithuanian people have developed their own language similar to the ancient Sanskrit, their own culture and traditions. They are not related to the Russians or to any of the other Slavic peoples, but descended from an ancient people of a distinct nationality. It is therefore not surprising that they desire independence as self-government as a means by which to preserve the ideals near and dear to them, their culture, language—in short, their way of life.

DURING its days of independence since the last war, Lithuania demonstrated that it had a decent respect for the opinions of mankind and by its progress in its economical and cultural life it demonstrated that its people were qualified to assume and discharge the responsibilities of independence. In light of the above it would seem therefore that on the basis of justice and right, and of the principles announced in the Atlantic Charter and former Secretary of State Cordell Hull there should be no question about the restoration of the independent Lithuania and yet, though nearly everyone agreed that the rights of small nations must be protected in the postwar world, there is some hesitation on the part of some of our representatives in Government to openly voice their support of these principles as to the Republic of Lithuania. They say: "What about Russia? Russia intends to incorporate Lithuania into the Soviet Union. Lithuania was a part of Russia before the year 1918. Lithuania, they say, was torn away from Russia in the closing days of the last war when Russia was helpless because of internal revolution."

Well, the answer to that question is that historically Lithuania was not a part of Russia because if we go back to the 15th century in the days when Lithuania was a nation with borders from the Baltic Sea to the Black Sea, Russia was a part of Lithuania. Furthermore, it is not anti-Russian to maintain that Lithuania deserves to be an independent nation because Russia has heretofore solemnly agreed and covenanted that it would respect the sovereignty of the Republic of Lithuania.

THESE agreements were made not at the time when Russia was helpless because of internal revolution but in the years when the Soviet Union has a strong government. On September 28, 1926, a non-aggression treaty, which is still in effect, was entered into between the Republic of Lithuania and Soviet Russia. This treaty was extended to December 31, 1945. The language of the following articles of said pact is as follows:

"ARTICLE 2. The Republic of Lithuania and the Union of Soviet Socialist Republics mutually undertake to respect in all circumstances the sovereignty and territorial integrity and inviolability of each other.

"ARTICLE 3. Each of the two contracting parties undertakes to refrain from any aggressive action whatsoever against the other party.

"ARTICLE 5. Should a conflict arise, and if impossible to liquidate it in a diplomatic way, both contracting parties agree in such case to nominate conciliatory commissions."

On October 10, 1939, Lithuania and Russia entered into a Mutual Assistance Pact, — Article 7 reads:

"The realization of this Treaty must not infringe the sovereign rights of the contracting parties, especially the structure of their state, their economic and social systems, military instru-

AMERICAN HEROES

by JULIAN OLLENDORFF

Pvt. Henry B. Lowther, Flint Stone, Md., has been awarded a bronze medal for courageous action in driving a small car loaded with ammunition through constant enemy fire in support of buddies engaged in fierce battle at the base of a hill on a South Pacific island. Snipers' shots rained on his vehicle as he drove at 5 miles an hour over a narrow, hilly extension of a perimeter road, 10 trips in black night. War Bonds buy trucks for heroes.

ments, and altogether the principles of non-intervention of one State in the internal affairs of another State."

Soviet Russia is our ally and we have a full right to assume that our ally will keep its promises and its treaties and therefore it is not anti-Russian to take the position of the independent Lithuania which Russia solemnly agrees to respect in all circumstances by its treaty which by its terms is still in effect to December 31, 1945.

The State Department of the United States has continued to recognize and still recognized the Lithuanian Minister to the United States. Its position in this matter is that the Republic of Lithuania is an independent nation.

AMERICANS of Lithuanian descent know from personal correspondence with their friends and relatives in Lithuania that the people of this little country do not want partial autonomy under the domination of any power whatsoever, but rather do they want the restoration of an independent Lithuania.

The Yalta conference has suggested the manner and method by which small nations may elect a free and democratic Government. Lithuania is one of the small nations which should have the same opportunity to have a plebiscite wherein candidates of all democratic parties in Lithuania may have

the right to submit their candidates to the electorate. The election should be under the supervision of an allied commission with the representatives of all the three allied powers to assure an election free of outside interference.

These views are held by a large portion of the citizens of the United States and should be represented by delegates to the San Francisco conference. If this is done and the principles heretofore voiced in the Atlantic Charter are supported in the San Francisco conference and in the peace conference to come after the war, the rights of small nations to self determination will be protected and in this way aggression against the small nations will be prevented and a permanent peace will be assured.

EXPERT RADIO
TAISYMAS

SULYG OPA KAINŲ

Mes taisom Radios, Prosus, Vacuum Valytojus, Skalbiamas Mašinas, Rekordų Mainytojus, Taipgi Lempas. Visas darbas garantuotas. Perkam ir Parduodam Radios.

ELITE RADIO CO.

1394 E. 66th St. EN. 5044
6921 Superior Av. HE. 3943

LINKSMŲ VELYKŲ LINKĖJIMAI

Visiems Musų Draugams ir Rėmėjams

THE LITHUANIAN
SAVINGS & LOAN ASSOCIATION

6712 Superior Ave.

Cleveland

THE KRAMER & REICH CO.

7010 Superior Ave

Atdara Vakarais

VYRAMS REIKMENYS

Velykoms ir Pavasariui Reikmenys

NAUJOS VASARINĖS SKRYBĖLĖS

Populiarėse naujose spalvose ir pavidaluose \$5 \$6 \$7
Gero darbo ir labai patogios.

Merrimac Skrybėlės \$2.95

Gražūs Nauji Pavasariniai Kaklaraiščiai

Gera žinomų SILVO ir METCALF Brands \$1 iki 2.50
Gražių skaidrių spalvų ir rimtų pavymų.

Vyrams ir Vaikams KELNES

Didelis pasirinkimas Išeiginių, Sporto ir Darbui kelių įvairių tvirtų medžiagų. 3.95 iki 8.50
Mieros nuo 29 iki 48.